

Teodora Ministras
7243 So. Albany Ave.,
Chicago, Ill. 60629

LIETUVOS
NACIONALINE
M. MAŽVYDO
BUDĖJIMO

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

P.O. BOX 03206 • 6116 ST. CLAIR AVENUE • CLEVELAND, OHIO 44103

Vol. LXIII Lapkritis - November 30, 1978 Nr. 47

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

LIETUVIAI BALTUOSIUOSE RŪMUOSE

Rosalyn Carter svečiais

Ingrida Bublienė

Paskutiniai vėlyvo rudens saulės spinduliai puošė gražiąją Amerikos sostinę, Washingtoną, lapkričio 18-20 dienomis. Medžiai, dar nepametę savo paskutiniųjų lapų, spindėte spindėjo Potamac upės veidrody ir atro-

dė lyg šoką savo paskutiniųjų metų šoki vandens paviršiuje.

Šiuo metu Lietuvių Bendruomenės Tarybos nariai iš įvairių Amerikos pakraščių rinkosi į VIII Tarybos sesiją, kurios sekmingą suvažiavi-

mą vainikavo lietuvių atstovų priėmimas Baltuosiuose Rūmuose. Pirmadienį, lapkričio 20 d., be JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos narių, į Washingtoną suskrido VLIKo atstovai, Amerikos Lietuvių Tarybos bei

kviesti mūsų visuomenės nariai, dalyvauti priėmime Baltuosiuose Rūmuose. Šis priėmimas yra tuo išskirtinas, kad tokius priėmimus lig šiol yra turėję tik italai ir armėnai.

Lydimą visiems gerai žino mo Clevelando dienraščio reporterio Washingtono - Thomo Brazaičio, atvykau prie 17-tos ir G gatvių kampo, kur šalimais Baltųjų Rūmų stovi senasis Egzekutyvinis Biurų pastatas. Čia ir rinkosi lietuviai į priėmimą. Priėmimo dalyvavo apie 250 kviestų atstovų.

Šiame pastate įvyko susipažinimas su kaikuriais pareigūnais, bei oficialus lietuvių pasveikinimas Zbigniewo Brzezinskio, kuris yra prezidento asistentas saugumo reikalams. Šiai sesijai vadovavo Mike Chanin, prezidento asistentės pavaduotojas. Mike Chanin savo kalboje pristatė prezidento rūpesčius, jo darbus ir laimėjimus Amerikos gerove. Pagrindinis paliestas punktas buvo infliacija. Kalbėdamas apie infliaciją jis nekartą pabrėžė, kad nėra jokio stebuklingo sprendimo kovoje su ja, bet atsiekti tikslą galima tik visų pastangomis. Prisiminė ir biudžeto deficito sumažinimą, pagerinimą federalinių programų bei visų dirbančių ir biznierių kooperaciją. Kalboje nekartą iškelė prezidento glaudų ben-

dradarbiavimą su kongresu, pabrėždamas, kad per jo kadenciją dirbančių skaičius pakilo 6 milijonais.

Į salę atavėkus Zbigniewui Brzezinskiui, visi dalyviai sutiko jį plovimais bei asistojimu. Rimas Česonis, JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkas visų susirinkusiųjų vardu jį pasveikino ir pristatė LB Krašto valdybos pirmininką Algimantą Gečį ir Visuom. Reik. Tarybos pirm. Aušrą Zerr. Buvo jam įteiktas prezidentui skirtas žymuo "The Human Rights Award". Šiuo žymeiniu prezidentui buvo išreikšta padėka ir įvertintas jo

(Nukelta į 6 psl.)

"TREČIASIS KARAS"

Ištraukas iš knygos pradedant spausdinti

Vytautas Meškauskas

Šių metų vasarą Londone pasirodė britų generolo Sir John Hackett knyga "The Third World War, a future history", kurią jau aptarėme rugpjūčio 3 d. apžvalgoje. Tačiau ji neatrodė labai aktuali, nes kalbėjo apie karo Europoje perspektyvas, tuo tarpu akcija vyko Afrikoje ir Azijoje. Jei ten prasidėtų karas, jis vyktų per "igalotinius". Sovietai pasiųstų kubiečius, o JAV, rasi, remtų kokią joms vietinę palankesnę grupą. Vėliau neramumai Irane atitraukė dėmesį nuo Etiopijos. Brežnevas net viešai per "Pravda" išpėjo JAV ten nesikišti, kas, žinoma, reiškia, kad jis ten pats mielai įsimašytų. Ilgainiui visą situaciją galėtų pakeisti atbudusi ir atsiginklavusi Kinija, tačiau kol kas didžiausia našta taikos išlai-

kyme gula ant NATO pečių. Ne dėl to, kad sovietai norėtų užpulti jos kraštus (savo įtakos praplėtimui jie ieško palankesnių vietų), bet todėl kad negalint čia atremti eventualaus sovietų pasistūmėjimo į priekį, negalima rizikuoti kokiais didesniais užsiangažavimais Afrikoje ar Azijoje. Vaizdžiai kalbant, negalima pasiųsti didesnių laivyno junginių į Persijos įlanką, jei tai palieka neginamus savo pačių pakraščius. Strateginiai - atominiai ginklai situacijos nepakeičia, nes jų turi abi pusės. Jei kiekviena jų gali sunaikinti kitą - yra šansas, kad jie nebus ir panaudoti, o jei ir panaudoti - tai tik labai ribotai. Kas, aišku, verčia pasiruošti kovoti ir visais kitais galimais būdais jau vien dėl to, kad nereikėtų griebtis atominų

bombų.

Paskutinėmis savaitėmis pasigirdo keleta blaivių papareiškimų. Prezidentas Carteris, nepaisant visų ūkinių bėdų, nori karinį biudžetą padidinti 3%, kaip sutarta visų NATO kaštų. Jis taip pat numato daug didesnes sumas (190 mil. dol.) gyventojų apsaugai atominio karo atveju. Iki dabar šioje srityje sovietai toli pralenkė amerikiečius. Totalinėje valstybėje tai planuoti ir tam pasiruošti yra daug lengviau. Šiame krašte net pagalvoti baisu kas atsitiktų, jei valdžia užsinerėtų evakuoti didesnius miestus. Kas atsitiktų su trafikais ir koks kiltų chaosas! Atrodo, kad verčiau būtų likti savo namuose ir melstis, kad tau skirta sovietinė bomba nukeltų (Nukelta į 2 psl.)

MASINĖ SAVIŽUDYSTĖ

Guyanos džiunglėse įsikūrusios fanatiškos sektos nusižudžiusių narių lavonų, kurių jau priskaitoma apie 900, pargabenimas į Ameriką taksų mokėtojams atsieis apie 9 milijonus dolerių.

Apie šią fanatikų savižudų bė kitame numeryje komentuos Vytautas Meškauskas, kurio sūnus - San Francisco Examiner foto departamento direktorius - buvo nuskridęs tenai užbaigti, ten nužudyto fotografo Greg Robinsono, foto reportažą.

SAVAITINĖ POLITIKOS

Ankvalga

Sovietų nuotaikų ar taktikos pakitimas? Įdomūs pavyzdžiai iš Kubos, Varšuvos, Berlyno ir Vietnamo, nors Kosyginas atsisako bent kur žiūrėti ryšį.

Ar galite įsivaizduoti susitikimą VLIKo žmonių su okupuotos Lietuvos kompartijos pareigūnais pasitarti dėl Petkaus paleidimo? Iki šiol tai prileisti buvo sunku, bet dabar sulaukėme precedento. Fidel Castro tris dienas kalbėjosi su Kubos egzilų vadais ir galų gale pažadėjo paleisti kalėjimuose laikomus 3,000 ar daugiau politinių kalinių, jei juos sutiktų priimti JAV! Reikia manyti, kad Castro išleido į tokį 'biznį' su Maskvos pritarimu, kuriai šiuo momentu rūpi geresni santykiai su Vakarais. Ir jei taip, gali pasitaikyti ir daugiau panašių bandymų. Pats Kosyginas, pavyzdžiui, ilgai diskutavo su Maskvoje viešėjusia JAV senatorių delegacija, kurios nariai - vėl naujovė - buvo vaišinamai Kremliaus dignitorių privačiuose butuose, o ne viešbučiuose, kaip iki šiol. Ačiū Dievui, dabartiniai senatoriai jau nėra

tokie naivūs, kaip ankstyvesni Maskvos lankytojai, kuriems apsukti galvą nebuvo sunku. Jie bandė Kosyginui ir jo kompanijai išaiškinti Amerikos politinę santvarką. Kad senate pasisakytų bent 67 senatoriai už SALT II susitarimą, reikia juos įtikinti tos sutarties naudingumu ir sovietų patikimumu. Dėl to paskutiniojo dalyko gali vienaip ar kitaip nulemti bendros pažūros į SSSR, jos skaitymą su žmonių teisėmis, jau padarytais susitarimais ir pan. Vienu žodžiu, senatoriai bandė įrodyti, kad tarp visų dalykų yra, nors ir neformalus, ryšys - 'Linkage'. Kosyginas su tuo jokių būdų nenorėjęs sutikti, susinervavęs ir net senatorius išbaręs.

Bet kad 'linkage' iš tikro egzistuoja, galima matyti iš paties Castro elgesio, kuris

egzilų atstovus priėmė kaip tik tuo laiku, kada paaiškėjo, kad sovietai į Kubą nugabeno savo MIG 23 naikintuvus-bombonešius, kurie gali būti lengvai pritaikinti ir atominių bombų nuskraidinimui. Kol kas iš tų MIG paviršutinės išvaizdos neatrodo, kad jie pritaikinti tam tikslui, tačiau tam nereikia daug laiko, o sovietai 1962 metais, atsiimdami savo raketą iš Kubos, pažadėjo ten nelaikyti ofenzyvių ginklų. Ar Castro, pažadėdamas išleisti kalinius, nenorėjo 'palengvinti' JAV-bėms sutikti su MIG-23 buvimu vos 90 mylių nuo JAV?

Kosyginas aiškino senatoriams, kad sovietams labai rūpi SALT II. Susitarimas, atrodo, rūpi ir senatoriams, nors delegacijos narys respublikonas iš Nevados prisipažino, kad amerikiečių ir sovietų galvojimą tuo ir kitais klausimais skiria 'šviesos metai'. Žinoma, SALT II teorijai gali būti naudingas abiem kraštams, nes garantuojamas prieš sunaikinimo galimybė, abi pusės sulaiko nuo strateginių ginklų panaudojimo minties ir neskatina jas daugiau jų gaminti. Juk žmogų galima užmušti tik vieną kartą, lavoną nėra prasmės dar kartą bombarduoti. Sovietai, žinoma, svajoja laimėti ir atominį karą. Už tat jie daug dėmesio kreipia civilių gyventojų apsaugai, kuo prezidentas Carteris susirūpino tik dabar. CIA žiniomis, sovietų pasirošimai, nors daug kainuoja, tačiau neatrodo būsią iš tikro naudingi karo atveju, todėl čia girdisi balsų, kad tai bereikalingas lėšų eikvojimas.

Kalbant apie lėšas ... Nors Carteris, ieškodamas priemonių biudžeto subalansavimui, ryžosi jas sumažinti visom žinybom, tačiau krašto apsaugos institucijoms padarė išimtį. Mat, amerikiečiai ragina Vakarų europiečius sustiprinti savo karinę galią, todėl nepatogu patiems to nedaryti. Tačiau Washingtone girdisi nuomonių, kad iš tikro reikia sustiprinti Amerikos kariuomenę vien tik Europoje, tačiau tai neįtaikintina kitur laikomoms karinėms pajėgoms. O skirtumas tarp tų dviejų pažiūrų yra gana imponantiškas - 2 milijonai dolerių.

Ištrigusios Egipto-Izraelio derybos pasibaigė paskutiniojo ultimatumu: jei Egiptas atsisako pasirašyti tokią sutartį, kaip iki šiol buvo sutarta, Izraelis daugiau nesiderės. Mat Sadatas reikalavo į sutartį įsakyti įrašyti datą, kada turi pasibaigti derybos dėl palestiniečių arabų tolimesnio likimo. Ypač jis reikalavo aiškesnio likimo Gazos juostai, kurią

■ Iš kitos pusės

Algirdas Domeika, lapkričio 16 d. Dirvoje, sakosi pasinaudotų 'ir paties juodžiausio velnio paslaugomis, jei tik žinotų jo adresą ar telefoną'. Velnio talkos jam reikia 'kovoje prieš milžinišką žydų kampaniją'. To telefono numerio ir aš neturiu. Man tačiau, iš kitos pusės žiūrint, neatrodo, kad iš viso mums velnio talkos reikia. Ne dėlto, kad tikėčiau Domeikos šaukimosi surinkti enkavadistų žydų pavardės ir jų darbų enciklopedijos pasisekimu. Per daug liudininkų jau išmirė ir iš viso netikiu į kolektyvines pastangas, ypač jei jų šaukiamasi ... slepiant savo paties pavardę.

Neatrodo, kad šioje byloje būtų galima daugiau ką pasakyti, negu jau buvo rašyta laikraščiuose, ar kalbėta pas kutiniame Santaros-Šviesos suvažiavime. Ten nebuvo, prieš šaukiantis velnio, gal vertėtų paskaityti Akiračiuose prasidėjusį reportažą. Net ir tuo atveju, jei tą mėnraštį laikytumėm paties velnio inspiruotą. Juk norima kreiptis į patį nelabąjį asmeniškai ... Raportąžą perskaičius, būtų daug lengviau pakalbėti konkrečiai.

Kol kas, man rodos, reikia laikytis principo, kad niekas nėra atsakingas už kito žogaus, nors ir tos pačios tautos, darbus. Pagal tą principą neįmanoma pateisinti vieno žmogaus nužudymo dėl kito nusikaltimo. Jei taip atsitioko, visų pirma reikia pareikšti savo apgailėstąvimą, o tik po to ieškoti švelninančių aplinkybių. Rastenis teisingai įspėja dėl jo pavadinto tautinio TEISUOLISKUMO, 'pagal kurį kiekvienas lietuvis yra, arba bent turi būti viešai rodomas tik kaip visų įmanomų dorybių kupinas indas, o kuo blogu pasireikšti tai gali tik nelietuvis ...' Tuo principu remiantis mums reikėtų ieškoti velnio adreso ne jo paslaugoms tikslai, bet ir nuolatiniam apsigyvenimui.

(vm)

"TREČIASIS KARAS"

(Atkelta iš 1 psl.)

klystų šimtą mylių į šalį, ar iš viso nesprogtų. Pagaliau, pereitą sekmadienį per CBS televizijos Face the Nation programą, vyr. štabų viršininkas gen. Jones pareiškė, kad štabai rimtai galvoja apie karinės prievolės amžiaus žmonių registraciją. Net tokią įvedus, nuo pašaukimo iki pašauktųjų parengimo fronto tarnybai turėtų praeiti 7 mėnesiai.

Tiek laiko neužsitęsę gen. Haketto įsivaizduotas karas, tačiau generolas savo 'ateities istoriją' tik todėl galėjo laimingai užbaigti, kad amerikiečiai jau prieš Trečiojo Pasaulio Karo pradžią buvo vėl įvedę visuotinę karinę prievolę ir turėjo ką pasiūsti į Vakarų Europą. Iš viso, Haketto knyga yra ne fantazijos lavinimo aktas, bet įspėjimas Vakarams pagaliau susiimti. Kas būtų be to, jis palieka savo skatytojams įsivaizduoti knygą perskaičius.

Hackettas žino apie ką kalba. Gimęs Australijoje, jis padarė gražią karjerą britų armijoje. 1944 m. jis su savo parašutinininkų brigada nusiėjo už vokiečių linijų Olandijoje. Besileisdamas su parašutiniu, Hackettas pametė britų generolams būdingą lazda ir šoko tuojau jos ieškoti. Užėjo ant vokiečių karavių būrio, kurie vietoje jį paėmė nelaisvėn, patys jam pasidavė. Jis liepė jiems palaukti su pasidavimu, kol susiras savo lazda. Porą dienų vėliau sunkiai sužeistas, jis pateko į vokiečių lauko ligoninę, kur gydytojai jį palaukė mirštančiu. Po kelių dienų jis pabėgo iš ligoninės ir buvo paslėptas draugų olandų. Kiek apgydę, jie perkėlė jį laivu per Rheiną į sąjungininkų pusę. Karo veiksmam

pasibaigus Hackettas iš Vienos vadovavo britų karinės žvalgybos operacijoms Rytų bloke. 1966 m., jau su 'sir' titulu, jis pradėjo vadovauti Britų Rheino armijai ir kartu NATO šiaurės grupei. Būdamas tame poste jis pasipiktino savo vyriausybės nusi-ginklavimo politika, nesulaukiant to paties iš sovietų. Su sitikęs Londono Cavalry Clube krašto apsaugos ministrį Dennis Healey, generolas įspėjo, kad parašysias atvirą laišką Times dienraščiui. Healey jam priminė, kad britų generolams neleidžiama tokias nuomones pareikšti viešai. Hackettas teisinosi, kad jis tai padarys kaip NATO, bet ne britų generolas, į ką Healey atkirto, kad jis vis dėlto laiko-nuo-laiko dirbąs ir britų vyriausybei. Generolas paaiškino, kad laišką rašysias NATO laiku ...

1968 metų vasario 6 d. Haketto laiškas buvo paskelbtas Times skiltyse. Po penkių mėnesių jis buvo atleistas iš visų pareigų. Hackett surado naują užsiėmimą - buvo pakviestas svetimų kalbų profesoriumi, o vėliau ir rektorium Londono King College. Ten jam dirbant, Londono leidyklos Sidgwick ir Jackson direktorius pasiūlė parašyti ateities karo studiją. Hackettas kreipėsi į savo buvusius kolegas, jau išėjusius į atsargą ir dar esančius NATO štabuose. 'Viskas, ką aš rašiau' - teigia Hackettas - 'buvo visos eilės karininkų, einančių įvairias pareigas, perskaityta. Aukšti NATO vadai man raštų pareiškė karštą pritarimą'. To kiu būdu kiekvienos jo prielaidos galimumas yra tikėtinas. Kokios tos prielaidos, matysime sekančiose Dirvos laidose.

prieš karą Egiptas administravo ir tokiu būdu jis turįs teisę apie ją daugiau kalbėti, negu apie vakarinį Jordano pakraštį, kuris priklausė Jordanui. Tuo tarpu Izraelis visų pirma siekia susitarti su Egiptu, kuris, atgavęs savo prarastą teritoriją, ilgainiui visai netektų noro rūpintis kitų arabų reikalais.

Užsiminus kitų reikalus ... Vietnamiečiai vis toliau 'balsuoja kojomis' ir bando bėgti iš savo tėvynės. Artimiausiems kaimynams tų pabėgėlių aprūpinimas yra nemaža našta. Už tat jie skelbiasi daugiau jų nepriimsią. Kai Malazija atsisakė priimti laivą su 2,500 pabėgėlių, tie paėmė savo žinion visą laivą ir žadėjo jame laukti mirties, jei niekas jų nepriims. Paskutinėmis žiniomis JAV suti ko priimti per 700, kitus Kanada, Australija ir Prancūzija. Ten garsus kairiųjų filosofas Sartre ir buv. kino žvaigždė Brigitte Bardot, iki šiol daugiau pagarsėjusi savo susirūpinimu ruonių vaikais, pradėjo akciją pasamdyti laivą, kuris plauktų Vietnamo pakraščiais ir surinktų mažais žvejų laiveliais bandančius pasprukti vietnamiečius. Nebūtų jie tiek daug kovoję prieš amerikiečių talką pietiniam Vietnamui, šiandien jie ir toliau galėtų daugiau rūpintis ruoniais. Beje, Vietnamas dėl vieno ar kitokių priežasčių, savo sienų aklai neuždaro, kas, aišku, sukelia įvairių minčių, tik ne pasitikėjimą jų atbudusiu žmoniškumu.

Vėl grįžtant prie Castro derybų su egzilais ... Kaip keičiasi nuotaikos ar taktika parodo sekantieji pavyzdžiai. Lapkričio 11 d. Varšuvos bažnyčiose buvo iškilmingai paminėta Lenkijos valstybės įsteigimo sukaktis. Iškilmingų mišių klausė tūkstančiai žmonių. Varšuvos katedroje netilpo visi norintieji dalyvauti ir minios stovėjo

aplinkinėse gatvėse. Policija jų nevaikė, bet tik pavyzdinčiai tvarkė eismą. Varšuvos vyskupas Zbigniew Kraszewski pašventino atminimo lentas ant katedros sienų pogrindžio armijos vadams Stefan Groto-Rowecki ir Leopold Okulicki. Pirmasis buvo vokiečių sušaudytas 1943 metais, antrasis 1944 metais pateko į sovietų nelaisvę, kur vėliau mirė. Dieną prieš tai buvo pašventinta ir paminklinė lenta ... maršalui Pilsudskiui.

Sovietai leido būti daugiau sukalbamiems ir Rytų vokiečiams. Tie sutiko su greitkelio (autobahn) pratęsimu iš Hamburgo į Vakarų Berlyną, o taip pat eismo upėmis atnaujinimu, kas Vakarų Berlyną dar daugiau suriš su Vakarų Vokietija, o Rytų Vokietija turės ūkinės naudos. Vakarų vokiečiai ir toliau po truputį perka - jei ne laisvę, tai bent geresnį gyvenimą savo broliams. Žinia, greitkelis galės padėti ir sovietų tankams greičiau nušliaužti į Hamburgą, bet spekuliaciją tuo reikalu palikime 'Trečiojo Karo' tęsiniams.

SUPERVISOR FINISHING DEPT.

Needed for independent folding carton company. Must have knowledge and be able to setup international right angle and straight line gluers. North Carolina, a/c plant, top pay and fringe benefits. Immed. opening. Call collect 919-449-7000. (39-40)

SUPERVISOR

Stamping and assembly. Should have minimum of 3 years experience with progressive dies and set up. Associated with a production job shop for automotive parts. Experience should also be in a union shop background. Excellent salary, over-time pay and benefits for right person. Apply MID-WAY PRODUCTS CORP., 523 Detroit Ave., Monroe, Mich. 313-241-7242. An Equal Opportunity Employer (46-8)

Wanted at once

FOREMAN INJECTION MOLDING

Plastic injection molding foreman needed for mold set-up and supervising dept. Openings on 2nd & 3rd shift. Must have plastic mold experience. 314-343-4400

RITEPOINT

1733 GILSINN LANE
FENTON, MO. 63026
Equal Opportunity Employer M/F (45-47)

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUBAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

VLIKO SEIMUI ARTĖJANT

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto statuto bendrieji nuostatai sekančiai apibrėžia VLIKą: 'Lietuvos laisvės kovos vieninga vadovybė laisvame pasaulyje'. Jį šiuo metu sudaro 15 organizacijų, tarpiau ar liuosiau savo kilmę vedančių iš sujungtos ir vieningos kovos veiklos prieš Nepriklausomos Lietuvos okupantą pačiame krašte. Todėl į VLIKą tenka mums žiūrėti ir jį vertinti kaip vadovaujantį organą tebekovojančios lietuvių tautos laisvajame pasaulyje Lietuvos Nepriklausomybei atstatyti. Taigi, VLIKui, kaip ir pats jo titulinis vardas (Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas) ir jo vienintelis uždavinys (Lietuvos laisvės kovos vieninga vadovybė) nustato, priklauso aukštos pareigos ir sunki atsakomybė prieš tautą.

Veiklos sąlygoms nuolatos keičiantis, ir per 38-rius metus besitęsianti okupacija, vertė keisti ne tik VLIKo veiklos vietas ir vadovybes, bet dalinai ir pačią VLIKo prigimtį, jam išsikėlus iš okupuoto krašto. Nesikeitė, ir negali keistis, tik jo užsibrėžtas tikslas būti vieninga vadovybe Lietuvos laisvės kovoje laisvajame pasaulyje. Šiandien čia glūdi, ir turi glūdėti, visas VLIKo svoris ir atrama patriotiškų lietuvių visuomenės laisvame pasaulyje. Šią pareigą lietuvių visuomenei laisvajame pasaulyje uždėjo kovojanti pavergtą lietuvių tautą o tos pareigos vieningo vykdymo vadovybę perdavė VLIKui.

Laiko tekmėje buvo ir yra siūlymų keisti VLIKo formą ir jo sudarymo būdus, jį artimiau pritaikinant prie dabartinių laisvojo pasaulio lietuvių susigrupavimų. Siūloma susiaurinti, arba ir visiškai paneigti, VLIKą okupuotame krašte sukūrusių politinių ir rezistencinių organizacijų reikšmę jo sudaryme. Motyvai: 1. visos politinės ir rezistencinės organizacijos, kurios VLIKą sukūrė, šandien yra tik fikcija ir atgyvenusios; 2. nėra ir negali būti vietos bet kuriai politinei partijos veiklai užsieniuose, kai Lietuva yra okupuota; ir 3. nei viena iš užsieniuose veikiančių rezistencinių grupių nėra pajėgios išvystyti, dar mažiau vadovauti, bet kuriai rezistencijai. Žinoma, nėra jokio nusikaltimo ir taip galvoti, bet tik visa bėda, kad iki šiol nerandame

pakaitalo, kuris pajėgtų apjungti ir vadovauti visai lietuvių visuomenei laisvajame pasaulyje vieningai siekti Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo ir kuris, faktiškai ir efektyviai, pavaizduotų tą mūsų vieningą laisvės kovos tęstinumą nuo pačios Lietuvos okupacijos pirmųjų dienų. Mūsų manymu, tai labai svarbus šiandien, ir ateityje reikšmingas, istorinis faktas. Negali to simbolizuoti Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, nežiūrint jos galimo pajėgumo ar demokratiško visuotinio, vistik, būdama tik tremties kūriniu. Turint tai dėmesyje, VLIKo svorio ir orumo išlaikymas ir jo rėmimas tampa neišvengiama būtinybe.

Mūsų manymu, ieškant VLIKo stiprėjimo, šiuo metu įmanoma tai atlikti nepažeidžiant jo prigimtį, tik siekiant: 1. VLIKą sudarančių politinių ir rezistencinių organizacijų konsolidacijos (iš 15-kos į nedaugiau kaip 5-kias organizacijas, reprezentuojančias VLIKo istorinę, politinę ir rezistencinę prigimtį) ir 2. sudarymu vadovybės, sugebančios vadovauti visoms sujungtoms Lietuvos laisvinimo pastangoms laisvame pasaulyje. Jei pirmasis siekis - konsolidacija - yra tolimesnių distancijų uždavinys, reikalaujantis gilesnių svarstybių ir gerai suformuluotais pagrindais pasiaukojimų, tai antrasis siekis - išrinkimas stiprios VLIKo vadovybės, sugebančios VLIKo orumą pakelti iki tokio laipsnio, kad ji būtų pajėgi vadovauti Lietuvos laisvės pastangoms laisvajame pasaulyje, turėtų būti pagrindiniu artėjančio VLIKo seimo uždaviniu.

Pastarojo meto VLIKo vadovybės kūrinių narių spaudoje kelti ir svarstyti klausimai VLIKo orumą yra sumažinę iki kritiškai pavojingo lygio. Ateinantis suvažiavimas tam turi užkirsti kelią.

(vga)

SEIMO BANKETAS

Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto seimas posėdžiaus Chicagoje. Seimui pagerbti Pick-Congress viešbutyje (520 S. Michigan Ave.), gruodžio 9 d. 7 v.v., rengiamas banketas. Rengėjas: Seimui rengti komitetas sudarytas iš Chicagoje gyvenančių Vliko grupių atstovų. Banketo meninę programą žodžio ir muzikos pynę -

Žvilgsnis į dabartį

Emilija Čekienė

Žvelgdami į šių dienų lietuvių išeivijos bendrąjį veidą, asmeninį, organizacinį, vyresniųjų ir jaunujų, matome daugybę skirtumų, kurios atspindi mūsų spaudoje. Matome didelių entuziastų ir pasiryžėlių, kurie imasi iniciatyvos po platų pasaulį pasklidusius lietuvius suburti, atnaujinti, įžiebtį juose bėlstančią tautinę dvasią ir toliau ugdyti. Tai mūsų laikotarpio idealistai. Be jų visos idėjos liktų neįgyvendintos. Ir ne vieną iš mūsų vis dažniau apima liūdno mintys, jog tokių idealistų skaičius laisvajam pasaulyje vis mažėja, vieni pavargsta, kiti praranda bet kokią viltį dėl savo tėvynės Lietuvos laisvės atgavimo. O dar kiti, aplankę gimines grįžta laimingi ir sužavėti, iš tėvynės parsivežę nepaprasto gamtos grožio filmų. Apie tą grožį tik pasakoja ir filmus rodo tartum antrą Ameriką atradę, pamiršę, kad sovietiniam okupantui į mūsų tėvynę antrą kartą artėjant, tą gamtos grožį jie spontaniškai iškeitė į laisvą žodį, į sotų duonos kąsnį, skubėdami į svetimus laisvės kraštus savo gyvybę gelbėdami. Taip ir kyla mintis, jog tie lankytojai tas kelias jiems skirtas dienas tik Vilniaus ir Trakų pilių viršūnėse sėdėjo ir filmavo - o prie to dar ir naujus pastatus ... užmiršę kolchozus ... įrodinėdami dabar, jog tokių nebuvo Nepriklausomoje Lietuvoje ... lyg nežinodami, kad žmonėms tada vistiek neteko gyventi kelioms šeimoms viename bute, kaip dabar ...

Kas komunizmą pažįsta - nesistebi, kad lankytojai tik giria, arba visai tyli, idant nepakenktų likusiems giminiams, tačiau tai klaidina su tokia santvarka dar nesusiėdusius, ypač jo nepažįstančius, ar dvasinėje tuštumoje gyvenančius jaunuolius.

Gali lankyti, filmuoti, kalbėti ar tylėti, bet niekas negali įrodyti, kad bendradarbiavimas su mūsų broliais krašte yra įmanomas kultūrinio ar kitokio pobūdžio ribose. Galimas tik sušelpimas ir tylus pasimatymas, bet ne koks kultūrinis apskaitimas.

Būdinga ir džiugu tai, kad - nors ir po ilgų 38 metų sovietų viešpatavimo Lietuvoje, po tiek daug įvairių prievartos žygių ir teroro - tautinės nuotaikos okupuoto krašto lietuviuose tebėra gyvos. Be abejo, priešui pataikūnų ir skundikų nei viena tauta pasaulyje neišvengia, ypač tuose kraštuose, kur komunizmo tironija siaučia.

Dėmesio verta ir tai, kad šiandien vien melu pagrįsta

komunizmo santvarką ir JAV pradėjo suprasti, kad jo pavojus darosi realus ir prieš jį atsispirti reikalinga vis daugiau krašto jėgų ir supratimo. Praregėjo, kad sovietai žygiuoja užvaldyti visą pasaulį, skelbdami įtempimo mažinimą, o eidami priešingu keliu. Ir pasaulio spauda suprato ir atvirai pradeda skelbti jų slapto priemonės sugniuždyti antikomunistinę veiklą. Tačiau keista ir nuostabu, kad kaip tik tuo pačiu laiku laisvieji lietuviai pradėjo vis labiau savo tėvynės priešui pataikauti, nuolankauti.

Ir kaip gi ne - juk priešui tarnai nuolankiai kviečia lankyti, bendradarbiauti, didžiausią dėmesį kreipdami į jaunuolius, į studentus, literatus, filosofus ir visus talenus kviečia ten vyksti! Ir atsilankę čia ieško jų pasitarimų, siūlo leisti raštus, rengti parodas, pripažinti talentus, žinoma - ne už dyką, o tik jei bus nusilenkta Kremliaus valdovui. Į eilinius išeivijos lietuvius jie nekreipia dėmesio, ne taip naudingi tokie ir pavergtame krašte gyvenantieji. Komunistų partijos vadai juos nužmogintus, kaip daiktus, nau doja savo tikslams, o nepaklusnius - bandančius ginti žmogaus teisę - paskiria su naikinimui, kad komunizmui būtų laisvesnis kelias į platų pasaulį.

Tam keliui ir išeivijos veikla yra kliūtis, todėl jų tikslas ir yra tą veiklą sunaikinti, ar bent susilpninti. Pasiiekti, kad išeivija nutiltų politikavusi, yra vienas jų švenčiausių tikslų, o kompromisai - reiškia klausyti jų nurodymų, kaip tvirtina vienas iš vėliausiai atvykusių dail. V. Žilius.

Kitas desidentas - dr. A. Štomas aiškina, kad visais būdais išeivija turi 'atsisukti veidu į Lietuvą', atseit, patiemis lankyti ir jaunimą siųsti į kursus. Ir kartu jis primena, kad 'Vilniuje vyksta užsieniečiams mulkinamasis procesas. Jeigu ten vyksta neparuoštas jaunimas, kalta pati išeivija. O paruošti reikia, kad nebūtų naivūs, orientuoti ir Gimtajame Krašte neliaupsintų sovietinės santvarkos ...' (T.Ž. 1978. 10.5).

Deja, dr. Štomas nepasakė savo nuomonės dėl vyresniųjų - mezgančių ryšius, stancijų tiltus ir G.K. dėkojančių okupantui - nes iškilių vyresniųjų veikėjų ir vadovų pagyrų ten okupanto santvarkai matome daugiau, negu naiviųjų jaunuolių. Tai klaidina visuomenę, stumia į organizacinį abejingumą ir nebeapsitiekimą.

O kalbant apie mūsų išeivijos veidą, tai ne tik tai veidas, bet visos mintys, pastangos ir darbai visuomet buvo atsuktas žvilgsniu į Lietuvą! Ir tik okupantas deda visas pastangas tą mūsų 'veidą' aptraukti miglomis, kad nematytume komunizmo tikrovės.

Gyvename įdomų, rimtais rūpesčiais apgaubtą laikotarpį, kuris reikalauja, ir net prašyte prašosi, kad išeivijos spauda ir visi veiksniai tikroviškais akimis žvelgtų į šių dienų skirtingu metu komunizmo vykdomąją žalą tautai tėvynėje ir išeivijoje. Mūsų pareiga atsispirti viliojančioms migloms ir komunizmą rodyti saviems ir svetimiems tokį, koks jis ištikrųjų šiandien yra.

PETRAS KLIMAS

Dr. Alberto Geručio parašyta monografija PETRAS KLIMAS valstybininkas, diplomatas, istorikas, kankinys. 320 psl. Išleido Viltis. Kaina 10 dol. Pagrindiniai skyriai knygoje: Tiesiant kelią į laisvę; Lietuvos diplomatinis atstovas užsienyje; Antrasis pasaulinis karas ir Lietuvos okupacija; Petras Klimas — totalitarinių režimų auka.

Knyga galima įsigyti leidykloje — Dirvoje, pasinaudojant šiuo kuponu, ar pas knygų platintojus.

— — — — I Š K I R P T I — — — —

DIRVA

P. O. Box 03206

Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu 10 dol. ir prašau man atsiųsti Dr. A. Geručio monografiją PETRAS KLIMAS.

Pavardė

Adresas

Diplomatijos parašteje (82)

Vaclovas Sidzikauskas

Galvanauskui pasitraukus

E. Galvanausko dalyvavimas VLIKe buvo neilgas. Kai 1939 m. Europoje prasidėjo politinė krizė, Galvanausko žmona, prancūzė Berta, su pas juos Klaipėdoje viešėjusiu savo anūku Fifi išvyko į prancūzų koloniją Madagaskarą, kur gyveno jos duktė, ištėkėjusi už inžinieriaus Blond. Antrajam pasauliniam karui kilus ji nebegalėjo sugrįžti į Lietuvą ir dabar, per vieną prancūzų armijos pulkininką Ansbachę ėjusio ryšininko su amerikiečiais pareigas, Ernestui atsiuntė 'šipkortę' atvažiuoti į Madagaskarą. Galvanauskas apsisprendė važiuoti. Savo sprendimą jis tuomet man taip motyvavo: 'Man jau 64 metai, kiek man bepaliko gyventi? Penki, daugiausia 10 metų. Per tą laiką Lietuva nebus laisva. Tu esi jaunesnis, tvirtiau tiki į Lietuvos laisvę, tai Tu ir palik ir dirbk, o aš išvažiuoju'. Iš Vykdamosios Tarybos pirmininko pareigų jis pasitraukė 1947 m. balandžio pradžioje, o savo išvažiavimą jis priderino prie mūsų numatytos sušaukti VLIKo ir diplomatų konferencijos, kuri ši kartą buvo numatyta Paryžiuje tų metų rugpjūčio pradžioje.

Jis dalyvavo toje konferencijoje ir jai pasibaigus, mano ir kitų palydėtas, išvyko į Marselį, o iš ten į Madagaskarą. Su juo atsiskyrčiau labai liūdna nuotaika, nes mano įsitikinimu jis galėjo suvaidinti žymų vaidmenį Lietuvos laisvės sutemų metu, tiek dėl savo didelio patyrimo ir sugebėjimų, tiek dėl to, kad jis nebuvo niekam įsi

pykęs, buvo priimtinas žmogus visoms partijoms. Liūdesys apima ir šiuos žodžius berašant, nes prieš akis atsistoja energijos kupinas, žadėjęs daug - ir nemažai Lietuvos daves Vabalninkų krašto sūnus Ernestas Galvanauskas, apie 20 savo brandaus gyvenimo metų atidavęs Afrikos tautai sukūrusiai savą valstybę, jos kaip reikiant nepažintas ir neįvertintas, ligonis ir be išteklų sugrįžęs numirti prie Ancecy ežero Prancūzijos Savojoj. Prieš porą metų, dvejus metus našlavusi, ten pat mirė ir jo žmona Berta.

E. Galvanauskui atsistatydinus, man buvo pavesta sudaryti naują Vykdomąją Tarybą. 1947m. balandžio 21, VLIKo tuomet gyventos krizės sąlygose, aš pristačiau pilnačiai tokią jos sudėtį: Juozas Brazaitis, Domas Jasaitis, Steponas Kairys-Kaminskas ir Antanas Novickis. Ta proga perskaičiau savo deklaraciją, kurią tų laikų galvosena, viltims ir nuotakoms pavaizduoti, cituoju iš taisyklės:

'Aplinkybės, nors ir nevisai nelauktos, privertė mano pirmtakūną apleisti šį kraštą ir drauge pasitraukti iš pareigų, kurias Jūsų pasitikėjimu jis dar taip neseniai buvo inauguravęs ir sėkmingai ėjęs. Vykdomoji Taryba linki prof. inž. Ernestui Galvanauskui, pasitraukiančiam į privatų gyvenimą, geros kloties susilaukti Lietuvos išlaisvinimo ir reiškia viltį, kad jo didelė patirtis visose valstybinio gyvenimo srityse veiklai įsijungs į mūsų

tiek daug iškentėjusios ir nukentėjusios Tėvynės politinį ir ūkinį, bei techninį atstatymą.

Vykdomoji Taryba, kuri šiandien prisistato Tamstom ir kurios susikūrimas, iš viso yra naujas mūsų tautos gyvųjų jėgų surikiavimas sėkmingesiam Lietuvos išlaisvinimo darbui, yra sudaryta Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto 1944 metų vasario 16 d. deklaracijos pagrindais. Ji yra laikina, iki klausimai, kile iš socialdemokratų ir valstiečių liaudininkų pareiškimo iš vienos pusės ir tautininkų iš kitos, bus išaiškinti. Vykdomoji Taryba imasi pareigas vykdyti programą, kuriai jūs dar taip neseniai pritarėte ir kurią aš norėčiau čia keliais žodžiais paryškinti.

Pagrindinis Vykdamosios Tarybos uždavinys - tęsti kovą už Lietuvos valstybės suverenumo vykdymo atstatymą. Nors gyvenamose politinėse aplinkybėse šio pagrindinio mūsų tautos siekimo įgyvendinimas pareis ne vien nuo mūsų pačių valios, ryžtingumo ir sugebėjimo, tačiau mes visai nesame linkę mažinti mūsų tautinio veiksnio reikšmės šioje likiminėje mūsų tautos kovoje. Todėl į tą kovą stengsimės įjungti visas gyvasias mūsų tautos jėgas. Mes glaudinsimės santykius su tomis valstybėmis, kurios pavartoto prieš mūsų valstybę smurto padarinių nepripažįsta ir ieškosime draugingo kontakto su tomis tautomis, kurios rungtiasi su tomis pačiomis, kaip ir mes, užmačiomis ir

kovoja už tuos pačius idealus. Mes stengsimės pašalinti viską, kas tokiam bendradarbiavimui galėtų kliudyti. Mes stengsimės palenkti mūsų siekimams viešąją pasaulio opiniją.

Tačiau siekdami suminėto pagrindinio mūsų siekimo įgyvendinimo, mes neišleisime iš akių tos aksiomatinės tiesos, kad valstybės pagrindą sudaro gyvoji tauta, žmonės. Tadėl mūsų gyvojo tautinio potencialo išsaugojimui mes kreipsime didžiausią dėmesį. Mes darysime viską, kas nuo mūsų pareis, kad palengvinti palikusios Tėvynėje mūsų tautos dalies padėtį ir palaikyti su ja ryšį bei derinti pastangas, rūpintis deportuotųjų Rusijos gilumon mūsų tautos sūnų ir dukrų likimu. stengsimės išlaikyti gyvus, fiziškai ir moraliskai sveikus, tremtyje atsidūrusius mūsų tautiečius. Nesigailėsime pastangų sudaryti jiems pastovesnio ir normaliesnio gyvenimo sąlygas.

Priemonės, kurių imsis Vykdomoji Taryba ir metai kuriais ji veiks, bus derinami su gyvenamojo laikotarpio palinkybėmis. Joms keičiantis, turės keistis ir jie.

Nepalaužiamai tikėdami laisva mūsų tautos ateitimi, mes jau dabar, tremtyje būdami, ruošime pagrindus teisinei mūsų valstybės sant-

varkai ir planuosime jos ūkinį ir techninį atstatymą. Būdami protu ir širdimi demokratai, mes tiesime kelius de mokratinei Lietuvai ir, kai ateis laikas - kai tauta galės laisvai pasisakyti, nesvyruodami nuslenksime jos valiai.

Aukštai vertindama mūsų užjūrio brolių inasą į mūsų tautos žūtbūtinę kovą už laisvę ir jų vaidmenį mūsų pagrindinių siekimų įgyvendinimui, Vykdomoji Taryba ir šia proga siunčia jiems širdingą pasveikinimą ir ragina juos dar labiau suglausti greitas ir padvigubinti pastangas ir duosnumą, kad Lietuvos išlaisvinimo darbas būtų spartesnis ir našesnis.

Mes neužmerkiame akių prieš realybę, kuri mums sako, kad mūsų padėtis yra sunki ir kad visų mūsų laukia dar daug nusivylimo, vargo ir skurdo. Gal ir nemaža kraujo aukų teks mums sudėti ant mūsų tautos laisvės aukuro. Lietuvos išlaisvinimas nėra ir nebus vieno žmogaus vienos ar kad ir kelių grupių darbo vaisius. Todėl Vykdomoji Taryba stato save ne kurios nors grupės ar grupių, bet visos tautos tarnybon. Lietuvių tauta yra vieninga savo ryžtingume atsisakyti laisvę. Ir į jūsų, gerbiamieji atstovai, vieningumą apeliuoja šiandien Vykdomoji Taryba ir yra tikra jūsų pasitikėjimo.'

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7 3/4 %	— 6 metų su \$1,000, minimum.
7 1/2 %	— 4 metų su \$1,000, minimum.
6 3/4 %	— 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6 1/2 %	— 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

PUIKIAUSIUS KAILIUS

rasite tik pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Telefonai:
krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601
Antrame aukšte.

1979 M. KELIONĖS Į LIETUVĄ,
RYTŲ IR VAKARŲ EUROPA
Nuo devynių iki penkiolikos dienų

9 DIENOS — LIETUVOJE & RUSIJOJE:

5 naktys Vilniuje, 2 Maskvoje

Geg. 3 — 11 d.	\$849.00
Geg. 10 — 18 d.	\$849.00
Rugs. 20 — 28 d.	\$849.00
Rugs. 27 — Spal. 5 d.	\$849.00

10 DIENŲ — LIETUVOJE, RUSIJOJE & DANIJOJE:

5 naktys Vilniuje, 2 Maskvoje, 1 Kopenhagoje

Birž. 14 — 23 d.	\$899.00
------------------	----------

11 DIENŲ LIETUVOJE & LENKIJOJE:

6 naktys Vilniuje, 2 Varšuvoje

Kovo 8 — 18 d.	\$779.00
Bal. 19 — 29 d.	\$849.00
Geg. 17 — 27 d.	\$849.00
Rugs. 6 — 16 d.	\$849.00
Spal. 11 — 21 d.	\$779.00

12 DIENŲ — LIETUVOJE & LENKIJOJE:

6 naktys Vilniuje, 3 Varšuvoje

Liepos 12 — 23 d.	\$959.00
Rugp. 9 — 20 d.	\$959.00

15 DIENŲ — LIETUVOJE IR LENKIJOJE:

6 naktys Vilniuje, 5 Varšuvoje, 2 Krokuvoje

Liepos 12 — 26 d.	\$1,219.00
Rugp. 9 — 23 d.	\$1,219.00

15 DIENŲ — LIETUVOJE, RUSIJOJE & ITALIJOJE:

5 naktys Vilniuje, 3 Maskvoje, 5 Romoje

Birželio 14 — 28 d.	\$1,249.00
Liepos 25 d. — Rugp. 7 d.	\$1,249.00

15 DIENŲ — LIETUVOJE, RUSIJOJE & ANGLIJOJE

5 naktys Vilniuje, 3 Maskvoje, 5 Londone

Birž. 14 — 28 d.	\$1,359.00
------------------	------------

15 DIENŲ — LIETUVOJE, RUSIJOJE, VENGRIJOJE & ČEKOSLOVAKIJOJE:

5 naktys Vilniuje, 3 Maskvoje, 2 Budapeste, 2 Pragoje, 1 Londone

Birž. 14 — 28 d.	\$1,399.00
------------------	------------

VISOMS KELIONĖMS ĮSKAITOMA:

- Išvykimas iš Bostono, New Yorko ir Chicagos via British Airways ir Lot Polish Airlines
- Vienos dienos ekskursija į Kauną, pusė dienos Trakuose
- Įžymybių apžiūrėjimo kelionės
- Priturusių kelionių palydovų ir vadovų patarnavimai

Dėl daugiau informacijos ir rezervacijoms prašome kreiptis į:

BALTIC TOURS
8 White Oak Road
Newton, Ma. 02168
Tel. (617) — 969-1190

KŪRYBA IR MOKSLAS

Bruno Markaičio kūrybinių koncertai Chicagoje

ANTANAS NAKAS

Š.m. lapkričio 4 ir 5 d.d. Jaunimo Centras Chicagoje suruošė kun. B. Markaičio S.J. du religinius koncertus. Teko išklausyti antrą koncertą.

Jo kūryba girdėta jau anksčiau, jam gyvenant Chicagoje. Vėliau, jam išvykus į Kaliforniją, teko jau rečiau su juo susitikti ir prieteliškumo jausmas pradėjo pamažu blėsti. Tik vien negalėjome pamiršti jo kalbėjimo būdo ir sekmadieninių pamokslų jėzuitų koplyčioje Chicagoje.

Dievas jį apdovanojo keiliais talentais: pamokslininko ir muziko-kompozitoriaus kuriame jungiasi muzikos mokslo pažinimas, meilė, darbštumas ir fantazijos polėkiai.

Muzikoje kompozitorius gali išreikšti savo gilios jausmus - laimę, nusiminimą malonumą, pasitenkinimą arba skausmą. Dažnai mūsų emocijos yra tiek sudėtingos ir gilios, arba taip komplikotos, kad jų mes negalime išreikšti žodžiais. Tokiais atvejais muzika kalba už juos, pasakydama tai, ko mes negalime išreikšti žodžiais. Muzikas Markaitis ieško grožio. Jo trumpi, turiningi pamokslai visada paskatindavo mus susimąstyti. Gal klystu, bet man atrodo, kad žodinių išraiškų meną, kurį jis turi, jis mažiau vertina už muziką. Pastaroji, kaip didelė jūros banga, vis iškelia jį į paviršių ir vėl tarpais nugramzdina, stumdama jį į nežinomus krantus, arčiau prie Išganytojo kojų. Jis turėtų būti laimingas, turėdamas tikėjimą. Kaip sunku gyventi be jo, gal paties Dievo sugriauto, kada belieka tik beprasmybė bei tuštuma.

Prieš pasakant ką nors apie jo sukurtas mišias, tenka prisiminti, kad įvedus naujas bažnytines reformas, sekmadieninės mišių pamaldos labai sumenkėjo. Bažnytiniai chorai pradėjo nykti, nes jų vietą užėmė šoks toks 'liaudiškas' giesmelių giedojimas, kuris ypač paplito amerikietiškosiose bažnyčiose. Jei kur ir kada pasitaiko solistų giedojimas, tai jiems mišių metu skiriamos pačios nepatogiausios vietos, pav. i mišių pabaigą, per komuniijos dalinimą. Žmonės, norėdami prieiti prie altoriaus su kelia sūnyš: keliai nuo suolo, lipa ant kojų, atsiprašinėja, vienas kitą stumdo, vėl sugrįžta į vietas - likusieji turi progos pažioplinėti, ar nepamatys pažįstamų veidų arba naujų moterų šukuosenų. Po kelių minučių suirutė nusiramina. Laukiama palaiminimo. Prie tokių aplinkybių i solistų giedojimą mažai kas kreipia dėmesio. Ar nebūtų galima komuniijos dalinimą nukelti i mišių pabaigą?

Kaikurie, mažiau mėgstantieji muziką mūsų dvasiškai esamomis pamaldų reformomis patenkinti. Daugelis jų šabloniškai tvirtina, kad mišių metu nelaikas klausytis koncerto, reikia susikaupti ir melstis. bet kaip tu žmogus, tik įžengęs i bažnyčią, taip greit susikaupsi? Ne visi mes esame šventieji Augustinai, kad galėtumėm visas paras gyventi meditacijoje.

Tenka pripažinti, kad reformuotos mišios yra irgi prasmingos. Žodžiai net kada giliai rafinuoti, bet, per ilgesnį laiką kartojant tą patį, nusibodo. Pamaldumas ir prie geriausios intencijos pasidaro trafaletinis ir pamažu blėsta. Nėra nei lašelio kito meno, kuris drauge su pagarba Viešpačiui atskleidžia būties aspektus, suteikdamas neužinteresuoto džiaugsmo vadinamo grožine arba estetinė emocija. Muzikos meno idėjos, surištos su žodžiu, visada prasiškleidžia meno kūrinuose, pažadintos intuicijos. Taip samprotaujanti, muzika labai priartėja prie religijos, kurioje emocija užima pirmą eilę vietą. Tai kam reikėjo iš liturginio meno ją nustumti i paskutinę vietą? Ar gali dabartinės religinės giesmelės, kurios dažnai detonuojant giedamos bažnyčioje, atstoti ankstyvesnes pilnutines pamaldas?

Chicagoje girdėta religinio koncerto programa sudėdė iš dviejų dalių. Pirmoje daly buvo šešios instrumentams pritaikytos kompozicijos. Įdomiausios iš jų buvo Daina be žodžių ir Rondo Sal tante, kurias atliko pianistas James Eckerling, parodydamas virtuoziskumą ir didelę ekspresiją, ypač Rondo kūrinėje, kuris pasižymėjo techniškai ir moderniškai konstrukcija.

Antrojoje koncerto dalyje išgirdome tai ką labiausiai tikėjome - kompozitoriaus Markaičio 'Missa Sancti Casimiri', parašytą 5 solistams, fortepionui ir mažam instrumentų ansambliui. Mišių daly: Kirie, Gloria, Sanctus, Pater Noster ir Agnus Dei - labai koncentruotos, bet pavairintos skaitymais iš evangelijos bei įtarpinėmis kompozicijomis. Solistų vaidmuo mišiose pirmaeilis. Dalia Kučėnienė sopranas, Margarita Momkienė - sopranas, Alvina Giedraitienė - mezzo sopranas, Michael Yung - tenoras ir John Bentley - bosas Eckerling - pianistas. Dirigavo pats autorius.

Geri instrumentalistai ir solistai, nežiūrint labai apriboto skaičiaus repeticijų, sudarė meniškai skambantį vietą, kurio gal nesitikėjo išgirsti net pats kompozitorius. Pripuolamai disonuo-

jantieji ansamblio garsai buvo greit pamiršti. Šios Markaičio mišios inėšė šventadienišką nuotaiką i nuosmūgio apimtas bažnytines pamaldas.

Įterpimus mišiose puikiai paskaitė aktorius Algimantas Dikinis. Šia proga persi mintis: ar negalėtumės šį mūsų mėgiamą aktorių, kol čia išeivijoje pabus iš miego lietuviškasis teatras, pasiūsti jį i Vatikano baziliką diakono pareigoms? Gal jis, ten būdamas, išsiderėtų kokių nors geresnių bažnytinių reformų?

Šios Markaičio mišios parašytos polifoniniame (daugiabalsiniame) stiliuje, ieškant priemonių ir jungties tarp naujoviškos harmonijos ir bažnytinės muzikos tracičių, operuojant ne vien disonansais, bet dažnai neatsisakant ir lyrinii temų, kurias jis stengiasi savo kompozicijose giliau išvystyti ir ilgiau išlaikyti.

Nelengvas kompozitoriaus gyvenimas. Reikia išgyventi nemažą nusivylimų. Daug brandžių idėjų žlugsta.

Šventoji Cecilija, muzikų patronė, žiūri i kompozitorių B. Markaitį ir šypsosi.

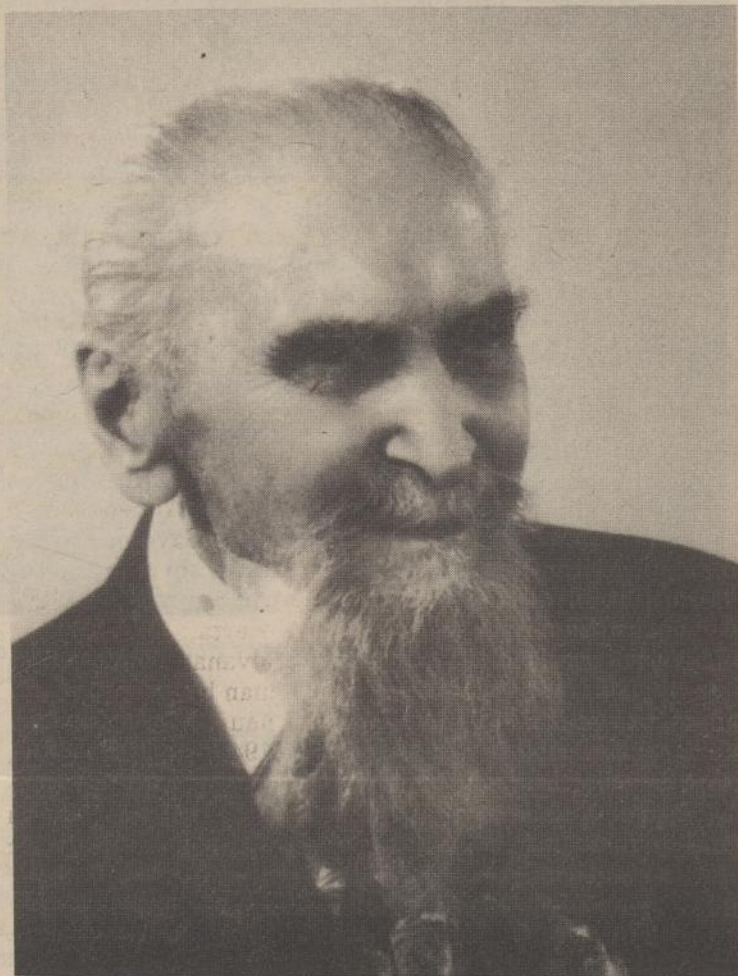
Ateis laikas, kada jis - braižiodamas Eliziejiaus laukų žydinčiose pievose - priartės prie kalno papėdės, kur jo lauks didelis, didelis choras, solistai ir simfoninis orkestras. Viduryje ant pulto bus padėta jojo naujų mišių 'MISSA SOLEMNIS' partitūra, skirta prisikėlusiai Lietuvai ...

Nutils paukščių klegesys. Susimąstys žvėreliai kuriuos jis, gyvendamas žemėje, paglostydavo ir jiems padėdavo.

...

... paskutinė recenzija Dirvai ... pačiose gyvenimo išvakarėse, nežinant, jog jam jau neteks matyti jos spaudoje ...

Širdies smūgio ištiktas, a.a. Antanas Nakas mirė staiga š.m. lapkričio 20 dieną Chicagoje.

Sukaktuvininkas prof. Adomas Varnas.

Prof. ADOMAS VARNAS — sukaktuvininkas

Dailininkas prof. Adomas Varnas gimė 1879 m. sausio 1 d. Lietuvoje, Joniškėje. Meno mokėsi Petrapilyje, Krokuvoje ir Ženevoje. Už viešas prakalbas ir dalyvavimą vaidinimuose jis turėjo slapstytis nuo caro policijos ir gyventi su svetimu pasu. Studentas Varnas su būsimu skulptorium Petru Rimša apvaikščiojo visą Lietuvą ir nufotografavo per 3000 kryžių, kuriuos klasifikavo ir sudarė pirmąjį Lietuvos kryžių albumą.

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, prof. Varnas įsijungė i jos gyvenimą projektuodamas-piešdamas banknotus, pašto ženklus, tautos žadintojų ir kunigaikščių atvaizdus, dalyvaudamas teismų ekspertizose ir pan. Jis buvo vienas steigėjų ir dėsytųjų Valstybinėje Meno Mokykloje, vėliau - Institute. Jis taip pat prisidėjo prie Valstybės Teatro-Operos suorganizavimo, įkūręs ir veikęs Meno Kūrėjų Draugijoje. Jis gyvai domėjosi anų laikų politiniu gyvenimu ir jo šar-

žai 'Ant politikos laktų' yra aukšto lygio istoriniai meno kūriniai.

Prof. Varnas yra tapybos meistras, turįs savo veidą, charakteringas spalvas ir formą. Jis yra sukūręs per 2000 aliejinių darbų - portretų, kompozicijų, gamtovaizdžių, naturmortų - ir beveik 500 grafikos darbų. Pagrindiniu savo darbu autorius laiko istorinį 'Mindaugo vainikavimą'.

Visą savo gyvenimą prof. Varnas buvo platus ir judrus kultūrininkas-visuomenininkas. Išeivijoje jis yra vienas Čiurlionio Galerijos Chicagoje steigėjų, jos krikšto tėvas direktorių tarybos narys ir garbės pirmininkas. Nuo pat sąjungos atsikūrimo šiame krašte, jis yra Dailininkų Sąjungos narys.

Nuo 1949 m. prof. Varnas su žmona Marija, dr. Montessori mokine, gyvena Chicagoje, kur jo nepaprastai 100 metų sukakčiai paminėti yra susidarę platus visuomenės organizacijų komitetas.

Gruodžio 2 d. Tautiniuose Namuose įvyks pagerbimo akademija, parodos atidarymas ir banketas. Tikimasi, kad istorijoje pirmoji tokia profesionalo-dailininko sukaktis bus visuomenės suprata ir tinkamai atžymėta. D. Adomaitis

IPE is a rapidly expanding company in the induction heating industry manufacturing solid state power supplies and special machines. We currently have openings for:

VERTICAL BRIDGEPORT OPERATORS

3 years experience in general machining
AND
ALL AROUND MACHINISTS
3 years experience

Excellent wages, incentive bonus, health insurance and profit sharing, steady employment and good working conditions.

INDUCTION PROCESS EQUIPMENT CORPORATION

32251 North Avis Drive
Madison Heights, Michigan 48071

(45-47)

Wanted Experienced WORKING FOREMAN

Must be able to set up and operate Brown & Sharp Automatic Screw Machines

FOR 2ND SHIFT.

For a growing progressive company, in a quite growing community. With summer & winter sports. Excellent hourly rate. Nite Shift premium. Paid Holidays and Year End Bonus. Overtime. Apply call or write to:

AUTOMATIC PARTS, INC.

433 Springmill St.
Mansfield, Ohio 44901

(44-50)

Prezidento žmonai Rosalyn Carter įteikiama gintarų dėžutė. Kairėje - R. Česonis Aušra Zerr ir A. Gečys. J. Urbono nuotr.

LIETUVIAI BALTUOSIUOSE RŪMUOSE....

(Atkelta iš 1 psl.)

žmogaus teisių gynimas. Dr. Algirdas Budreckis įteikė knygą 'Lithuania 700 Years'.

Z. Brzezinski šiltu šypsniu išreiškdamas prezidento vardu padėką, prabilo į mus. Rodės lyg buvo pasirusęs kalbai, tačiau prabilo savais žodžiais. Džiaugėsi turėdamas progą susitikti su lietuviais. Prisiminė Lietuvos garbingą praeitį bei dabartinę Lietuvos padėtį. Kalbėdamas apie Amerikos užsienio politiką prisiminė susitikimą su dabartiniu popiežium Jonu Paulium II, kurio vainikavimo iškilmėse jis atstovavo Ameriką. Kalboje su popiežium lietuvių dabartinį pasaulio sumaterialėjimą. Pabrėžė, kad visam pasauliui reikia dvasinio pagrindo, kuriuo galėtų remtis visų valstybių politikai. Čia jis iškėlė prezidentos Carterio politikos svarbų vaidmenį žmogaus teisių gynime. Z. Brzezinskio žodžiais - prezidentas nuo žmogaus teisių gynimo niekad neatsisakys. Prisiminė, kaip jis buvo sujau-dintas Romoje, kai popiežius prabilo lietuvių kalba. O jo 14 metų sūnus jam net priekaištą padaręs, kodėl jis nieko nesupranta lenkiškai. Jis paaiškino savo sūnui, kad jo motina nemokanti lenkų kalbos, todėl ir jis nebuvo išmokintas. Tačiau Z. Brzezinkis skatino mus savo jaunuosius mokinti tėvų kalbos.

Kalbėdamas apie prezidento Carterio užsienio politiką palietė įvairius punktus, bet santraukoje viską suskirstė į septynius: 1. ieškoti bendradarbiavimo su sąjungininkais, 2. plėsti ryšius su naujai kylančiais kraštais, 3. socialinio teisingumo siekimas, 4. karinis lygsvaros ieškojimas su Sovietų Sąjunga, 5. vidurinių rytų teritorinių konfliktų stabilizavimas, 6. dalyvavimas naujų pasaulinių problemų sprendime, 7. Amerikos ne medžiaginių vertybių iškėlimas: žmogaus teisių vertės iškėlimas įprasminti Amerikos egzistenciją.

Po jo dar keletą žodžių tarė Mike Chanin. Užbaigdamas priminė, kad prezidentas Carteris buvo išrinktas

ne tylėti, bet atsilipti į kasdieninius žmogaus gyvenimo trūkumus. Šioje sesijoje taip pat dalyvavo prelatas Geno Baroni, Anne Wexler asistentė etniniam reikalams Victoria Mongiardo, Tom Longo iš valstybės departamento ir Simas Kudirka.

Apsaugos lydimi, pilni išpuodžių, besišnekučiuodami ėjom Baltųjų Rūmų link. Eismoje girdėjosi įvairios diskusijos apie girdėtus žodžius.

Štai prieš akis atsiveria iškilingieji mūsų sostinės rūmai. Paskendę saulės spinduliuose baltavo it gūlbė.

Laiptais užlipus atsivėrė durys ir delegacija pripildė pagrindinį prieškambarį. Visų dėmesys nukrypo į kambario iškilingumą bei pianino garsų muziką, kuri visus apgaubė šilta nuotaika. Staiga visų akys nukrypo į Roselyn Carter, kuri priėmė delegaciją. Aušra Zerr jai įteikė puokštę rožių. Čia ji su kiekvienu iš eilės pasisveikina ir susipažįsta. Belaukiant eilės kol teks paspausti ranką šio krašto iškiliai moteriai, žavėjomės buvusių prezidentų portretais, kurie puošia sienas. Gilų išpuodį paliko a.a. prezidento J.F. Kennedy lai-

kysena portrete ir veido rimties išraiška. Paspaudus ranką JAV prezidento žmonai ir persimetus keletą žodelių, širdis pajunta jos nuosirdų žvilgsnį bei paprastumą.

Šalimam kambaryje stalias su įvairiais gardumynais bei labai kvapia kava. Tai lietuviams skirtas balius Baltuosiuose Rūmuose. Čia prezidentienei įteikiami gintaro karoliai, kaip lietuvių dėkingumo dovana. Draugiškoji prezidento žmona su visais pabendrauja ir su visais, kas tik pageidauja, fotografuojasi. Visi pakilioje nuotaikoje vaišinosi, apžiūrėjo įvairius kambarius, bei džiaugėsi būdami liudininkais tokio malonaus priėmimo, kuris užtruko virš poros valandų.

Už valandos-kitos nevie-nas - sėdėdamas lėktuve, ar tai išvykęs kita priemone - džiaugėsi, kad gyvena laisvame krašte ir tuo pačiu turėjo progos lietuvių tautą atstovauti. Delegacija taip pat, manau, paliks gražius prisiminimus ir prezidento žmonai, kurie tikiuosi primins jai ir mūsų seses ir brolius prie Baltijos krantų.

Tik šios savaitės bėgyje, grįžusi iš Washingtono skaičiau Rosalyn Carter straipsnį Good Housekeeping žurnale - 'The Gift of Giving'. Šiame straipsnyje ji rašo, kad 'duoti reiškia ne tik Kalėdų proga, bet tai turėtų būti mūsų kasdieninė pareiga, nes jei mes nors minutei sustosime rūpintis kitais, mes tapsime kraštu be sielos'.

Galime džiaugtis sutikę tokią asmenybę ir palinkėti jiems abiems ištvermės.

Prezidento patarėjas Z. Brzezinski priima prezidentui skirtą žymenį iš A. Gečio, A. Zerr ir R. Česonio. J. Urbono nuotr.

Baltuosiuose Rūmuose lietuviai konferencijų salėje. J. Urbono nuotr.

Visa tai buvo įmanoma dėka Lietuvių Bendruomenės pastangų, kurios krašto valdybos nariai dirba ir aukojasi vienam tikslui - visų lietuvių laimėjimui. Džiugu, kad šia proga sutilpo visų veiksmų atstovai ir drauge paliko gražius lietuvių delegacijos išpuodžius Baltuosiuose Rūmuose.

MIDLAND TAUPYMO BENDROVĖ PLEČIA OPERACIJAS

Midland taupymo ir skolinimo b-vė, vadovaujama pri-tyrusio finansininko akvokato Frank Zogo, išaugo į rimtą bankinę įstaigą ir indėlininkų patogumui numato įvesti DRIVE IN operacijas. Tam tikslui, prie centrinės įstaigos (8929 So. Harlem Ave Bridgeview, Il.) nupirko žemės sklypą ir ruošiasi pradėti vykdyti įrengimo darbus.

Midland taupymo ir skolinimo b-vės indėliai prašoko 45 milijonus dolerių, o prieš porą metų atidarytas Marquette Parko skyrius jau perkopė 8 milijonus dolerių. Tai akivaizdžiai rodo, kad Marquette Parko apylinkei buvo reikalinga bankinė įstaiga, kad geriau aptarnautų gyventojų poreikius.

Midland taup. ir skol. b-vės ryžtas įsteigti Marquette Parko skyrių, suteikė namų savininkams didesnę pasitikėjimą, o duodamos paskolos pakėlė namų vertę. Gražiausia ir turtingiausia lietuvių Marquette Parko kolonija buvo išgelbėta nuo sunykimo. Namų kainos pakilo ir žmonių prakaitu bei sumanumu išgytos nuosavybės atgavo savo vertę.

Midland taup. ir skol. b-vė moka aukščiausius leistus nuosimčius, o indėliai yra apdrausti valdžios iki \$40,000. Investavimai daromi sumaniai ir saugiai.

Midland taup. ir skol. b-vės vadovybėje įvyko pasikeitimų ir jų direktoriai atjaunėjo: vietoj mirusio a.a. John Evans, direktorium išrinktas jo sūnus John Evans jr., o vietoj išvykusio gyventi į Floridą Joe Dargio, išrinktas Algis Šimkus. Naujiems direktoriams linkime sėkmingai įsijungti į bendrovės darbą ir dar geriau aptarnauti taupytojus.

Midland taup. ir skol. b-vė dėkoja visiems taupytojams ir kviečia ateityje savo santaupas laikyti Midland taup. ir skol. b-vėje.

Midland taupymo ir skolinimo b-vės centrinė įstaiga randasi 8929 So. Harlem Ave Bridgeview, Il. 60455, Brighton Parko skyrius - 4040 Archer Ave., o Marquette Parko - 2657 W. 69th St., Chicago, Il. 60629

(aj)

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

WANTED EXPERIENCED
POWER SEWING
MACHINE OPERATORS
AND
CUTTERS
For Canvas.
FRINGE BENEFITS
313-895-2000

(45-48)

DAILININKAS JURGIS JUODIS PAŠNEKĖSYS JO PARODOS PROGA

Floridos Amerikos Lietuvių Klubas, š.m. gruodžio 14-17 dienomis, St. Petersburg'e rengia dail. Jurgio Juodžio meno parodą. Katalogas išspausdintas iš anksto ir iš jo galima susidaryti apytikrą išpūdį apie parodos pobūdį. Bus iškabinti 43 darbai, suskirstyti į keletą grupių: Credo. Pro patria, Tautos garbė, Idėjos, Portretai, Grožioji Lietuva, Legendos, Pasakos ir padavimai, ir Tau Amerika. Paveikslų būdingi pavadinimai: Miško brolis, Laisvės auka, Kalantos mirtis, Margio pėdomis, Kražių skerdynės, Pakeliui į Sibirą ir kt. Istoriniai darbai; Vytautas pasiekia Juodąją Jūrą, Jonušas Radvila - Biržų valdovas, Šventoji Ugnis ir kt. Veik visi darbai - aliejai.

Dail. Juodis turi ryškų, originalų veidą. Jo tematika ir meno filosofija atremta grynai į istorinę ir dabartinę tautos tikrovę. Jis nesiblaško ir nesigriebia jokių abstraktų ir pasenėjusių 'menas dėl meno' teorijų, bet nesvyruodamas žengia savitu, lietuvišku keliu. Gal tūlam jis yra kontroversinis dailininkas, gal kai kam nepatinka jo kūrybos labai ryškiai akcentuojamas lietuviškas pobūdis, bet yra faktas: jį turint savo individualų stilių, koloritą, formą ir lakią fantaziją. Ir daug kas jo kūrybą vertina entuziastiškai. Tad, ryšium su jo paroda, buvo įdomu pasikeisti keleta žodžių su dailininku.

— Parodos kataloge jūs paskelbėte šūkius: Tau, Tėvyne! ir Menas Tėvynei. Jums tai nėra tušti žodžiai, bet Jūsų visą kūrybą persmelkiantis balsas. Jūs su savo tepuku klaidžiojate po tautos praeitį ir užgriebiate šių dienų aktualias temas. Sakysite, kaip Jūs priėjote prie tokio kūrybos supratimo?

— Labai lengvai, nes aš, be tautinio supratimo, per visą savo gyvenimą nesu nei bandęs, nei norėjęs siekti ko kito. Istoriniams siužetams man akstiną yra davęs dail. Repino paveikslas: Jonas Žiaurasis nužudęs savo sūnų, tapytas 1885 m., kurį mačiau būdamas 7 metų amžiaus. Ir šiandien tas paveikslas nėra išdilęs iš mano atminties.

— Jūs esat senas ir patyręs dailininkas, buvotė su rengęs nemažą savo parodų. Kaip Jūsų kūrybą sutiko visuomenė ir kritika?

— Nežinau, ar aš turėjau laimės, ar mano kūryba buvo verta rimto kritikų dėmesio, bent spaudoje neigiamų atsiliepimų nėra buvę. Kaip atsiliepia visuomenė - daug reikšmės neteikiu, nes netapau pagal jos pageidavimus. Darau tai, ką turiu daryti, nes, būdamas išeivis, moku tėvynei skolą savo kūryba. Mano nuomone, išeivio menas tiek vertas, kiek jis tarnauja tėvynei.

— Ar galėtumėt pasakyti bent apytikriai, kiek Jūsų paveikslų pasklido žmonėse ir muziejuose?

— Labai ribotai. Tūkstančiais neskaičiuoju. Nors gi šiaip jau aš viską darau labai greitai, bet tapyboje - labai suklysiu pasakęs - esu vienas lėčiausių dailininkų išeivijoje. To reikalauja mano kūrybos tematika, istoriniai siužetai, stilius ir technika. Sakysime, Mirgos paveikslą - mergelę karžygė išlaisvinusi iš kalėjimo Vytautą - pradėjau kurti pasamoneje dar gyvendamas Lietuvoje, įpusėjau 1965 m. Amerikoje ir baigiau 1975 m.

— Jūsų stilius, forma, koloritas - originalūs. Ar Jums darė įtakos lietuvių, ir ne lietuvių, dailininkai, o jei darė, tai kokie?

J. Juodis - Lietuvos valdovai Vytautas ir Kęstutis.

— Savo stiliumi ėmiau piešti būdamas vaikas, kai ganiau žirgus Nemuno pakrantėse. Mėčiau tada akmenėlius į vandenį ir grožėjau si sukeltomis bangelėmis, sklindančiomis elipsėmis ir spiralėmis. Buvau taip sužavėtas, kad iš džiaugsmo riktelėjau: - Koks grožis! - Aidas nuaidėjo per Nemuną, kažkur atsikorė į skardžius ir grįžo pas mane. Vadinas, gyvenime - kaip tada man paaukštėjo menkas protelis - niekas nedingsta. Kiekvienas gyvas padaras protauja, džiaugiasi, verkia ir pyksta - visi sukasi ratilais, bangaudami nueina ir grįžta. Tai menininko kūrinių gyvybės paslaptis. Taip galvodamas aš tada lazdele 'sukūriau' ant smėlio pirmąjį paveikslą kurio modelis buvo žirgas. Kitokio stiliaus nepažinojau, neieškojau ir nesidomėjau. Ypačiai po to, kai mano pirmasis mokytojas dail. Vincas Kašuba, su kuriuo darbausiu 7 metus, mane teisingai suformavo ir įstatė į meno vėžes. Nepaprastai mėgstau gerų dailininkų darbus (savų ir kitataučių), iš jų daug pasimokau, jais žaviuosi, bet pasilieku savo 'grytelėje' ...

— Jūs esate sukūręs daug istorinių paveikslų. Kaip jums susiformuoja istoriniai siužetai: ar Jūs studijujete vaizduojamą gadinę, ar paveikslas gimsta intuityviu keliu, ar kaip kitaip?

— Istoriniam paveiksliui gimti pasamones išmonės toli gražu npakanka: vaizduojamą gadinę reikia studijuoti visokiais požiūriais, net ir politiniu. Šia proga itin norėčiau pažymėti, kad mano

trys, manau, didieji istoriniai darbai - Vytautas prie Juodųjų jūrų, Kražių skerdynės ir Pakeliui į Sibirą - tinkamai atstovaus mūsų istorijai ir atitinkamai ją paryskins. Pastebėtina, kad savo parodą ruošiu 60-čiai metų nuo Lietuvos valstybės atkūrimo sukaktuvėms atžymėti, - baigė pokalbį dail. Jurgis Juodis.

Vyt. Alantas

Grupė jūrų skautininkų susitikę Floridoje, skautijos sukurtuviniame parengime. Iš kairės: A. Alčiauskas, A. Urbonas, L. Knopfmilleris, B. Michelevičius, neatpažintas, ir J. Radvila. L. Knopfmillerio nuotr.

VYTAUTAS ALANTAS

ŠACHMATŲ PARTIJA SU GILTINE

(3) DIRVOS KONKURSE PREMIJUOTA NOVELĖ

- Tavo žmona žavi! - tarstelėjo Mnogojiedovas žaisliai nusiteikęs, paglostydamas akimis nugarą Elgei, kuri, atnešusi naują vyno butelį, ėjo iš kambario grakščiai kraipydama dailiai apvalinas šlaunis. - Ji graži ir patraukli: pavydėtinas desertas vyru! - jis spragtelėjo nykščiu ir šypsojosi giliai pakaktėje įdubusiomis, mažomis, aštriomis ir nuo išgėrimo padrėgusiomis akimis. - O, žiūrėk, kokį ji padaro vyną, ir kaip degtinę užtaiso! - svečias pakėlė taurelę, pažiūrėjo priež šviesą ir kliūstelėjo burnon. - Reikės prašyti draugę Eglę, kad duotų receptą mano žmonai.

Ramotui šmėkstelėjo per galvą nedidutė, neapsakomai didelės apimties nusvirusiomis krūtimis moterėlė, keturių vaikų motina, Maša Mnogojiedovienė. Ji daugiau nieku nesirūpina, kaip tik savo šeima ir vyrą, kurį ji vadina Ivanočka. Ir apie kitką ji nekalba, kaip tik apie savo vaikus ir vyrą, vis jį girdama, koks jis geras, rūpestingas tėvas, kaip myli savo vaikus ... Atvažiavusi iš Rusijos, Maša buvo vargana bobeliūkštė, pagyvenusi Lietuvoje šiek tiek atkuto, bet savo išvaizdos nebeatgavo, nors gal kada ir buvo graži. Kai retkarčiais Ramotas užaina pas Mnogojiedovus, Maša jį vadina 'synočik', atseit sūneliu, ir neiškenčia nepaglosčiusi jam veido mažą šiurkščią ranką. Jis varžosi ir pasijunta nei šiaip, nei taip ...

Po vakarienes jie lošė šachmatais. Ramotas, pasilenkęs ant lentos, dėjos galvojas apie savo ėjimą bet iš tikrųjų jam rūpėjo kitkas. Mnogojiedovas apie Eglę užsiminė pirmą kartą, o tai nieko gero nelėmė. Jis jautė ant savo galvos svečio pašaipų, skvarbų žvilgsnį ir jam pasivaideno jį skaitant jo mintis. Ramotas buvo išėjęs gerą savivaldos bei veidmainiavimo mokyklą ir iš paviršiaus atrodė šaltas ir abejingas, bet savo dvasioje vis aštriau jautė besiskverbiantį grėsmės dvelksmą ir bijojo išsiduoti. Jis prisiminė motinos kadaise kartojamus žodžius: - Lapė slankioja aplink vištidę, saugok savo vištas! - Ilgiau nebegalvodamas, Ramonas stumtelėjo figūrą ir atsilošdamas prabėgom žvilgterėjo į svečią, kuris, giliai patraukęs papirosą, išpūtė dūmą pro ploną, į vamzdelį sudėtas lūpas ir pats pasilenkė ant šachmatų lentos.

Kambaryje užstojo nejauki tyla, kurią nutraukė Mnogojiedovas ir, lyg tarp kitko, tarstelėjo nepakėlus akių nuo lentos:

- Gavau žinių, kad tavo žmona palaikanti ryšius su jūsų pogrindžiu.

Ramoto krūtinę pervėrė dygus nuosmelkis ir jis nutirpo, lyg būtų perkūno trenktas. Tyla kambaryje dar labiau sutirštėjo ir Ramotas bijojo sugniužti po įsiviešpatavusios įtampos krūviu. Jis

žvilgtelėjo į rymančios balkone žmonos dailią nugarą ir mėnesienoje žvilgančius plaukus. Eglė ryšėjo ant kaklo gintarinių karolių vėrinėlį ir jam staiga šmėstelėjo vaizdas, kad Mnogojiedovas karolių vietoje užneria jai ant balto gražaus kaklo kilpą! Nežiūring igyto potyrio susivaldyti, Ramotas pasimatė beblykštą ir net pajuto šalto prakaito lašus ant kaktos.

Mnogojiedovo plonų lūpų kampeliuose slankiojo pašaipėlė ir Ramotas žinojo jį smaguriaujant jo sąmyšiu.

- Draugas provokuoji! - pagaliau išdriso tarti Ramotas ir pats išsigando, kaip nenatūraliai praskambėjo jo balsas.

- Gal ir provokuoju, o gal ir ne. Bet ko tu taip jaudinies? - rusas draugiškai šypsojosi atsigręžęs į šeimnininką.

- Yra ko jaudintis: toks įtarimas! Juk aišku kuo kvepia.

- Teisybė, nelabai gerai kvepia, kai ištikimo partiečio šeimoje įsiveisia grybas: labai ir labai kompromituojantis reikalas, - ramiai dėstė Mnogojiedovas. - Bet žinok, drauge Ramot, šis atvejis nėra toks pavojingas: byla pateko į mano rankas, ir mes viską taip sutvarkysime, kad joks šešėlis tau nekris. Žinoma, kas be ko, turėsi ant mano malūno užpilti truputį vandens, kad garnos geriau sukūsi, - rusas nusikikeno krūtininiu balsu. - Nusi-kaltėlė turi po ranka: ją seksi ir viską pranešinėsi man. Kai susidarys pakankamai kaltinamosios medžiagos, žinoma, turėsime ją izoliuoti, kitaip sakant, ji dings be žinios taip, kaip tavo svainis. Ir dar vienas dalykas: noriu tau patarti, kaip draugas: nemaišyk tarnybinių reikalų su šeimyniniais.

(Nukelta į 8 psl.)

Ričardo Daunoro triumfas

Ričardo Daunoro karjera prasidėjo okupuotoje Lietuvoje. Dar nebaigęs savo vokalinio apmokymo jis buvo priimtas, konkurso keliu, į Vilniaus valstybinę operą.

Pradėjęs nuo nežymių rolių jis dainavo atsakingas solo partijas Bizet 'Carmen', Verdi 'Aida', Puccini 'Tosca' ir kitose operose, užkariaudamas vis labiau reikalaujančias roles. Žinovai jam prajaušias roles. Žinovai jam pranašavo šviesią ateitį komunistinėje scenoje.

Tačiau vienu atveju Daunora neatitiko sovietų artistams, norintiems naudotis komunistinių valdovų pritarimu ir parama, privalomais standartams. Jis neslėpė savo pažiūrų į sovietų sistemą, nenorėjo vergijos vadinti laisvę ir negalėjo tvirtinti, kad Sovietų Sąjungoje visos tautybės yra lygiateisės. Ne ilgai truko, kol R. Daunoras buvo pašalintas iš Vilniaus teatro už politines pažiūras.

Nelengva buvo jaunam, kad ir talentingam, dainininkui susirasti darbą savo sriityje per du mėnesius. (Toks terminas Sovietų Sąjungoje yra duodamas nustojusiems darbo. Po to, jei bedarbis ne sutinka dirbti sunkiųjų ūkio darbų, jis apšaukiamas bendruomenės parazitais ir jam grėsia ištrėmimas arba kalėjimas.) Daunoro laimei, Vilniaus universitete atsirado jo talento gerbėjų, kurie jį pakvietė dalyvauti studentų dainos ansamblyje.

R. Daunora, suprasdamas jog kiekvienas jo žingsnis yra sekamas nutarė 'pasitaisyti', kas atrodo neblogai pasisekė. Po ilgoko stebėjimo ir valdžios atstovai patvirtino Daunorą 'persitvarkius', ir kai studentų ansamblis buvo pakviestas gastrolėms į Prancūziją, jam buvo leista kartu važiuoti.

Paryžiuje R. Daunorui pavyko atsiskirti nuo grupę lydinčių politinių palydovų

ir jis kreipėsi į Prancūzijos vyriausybę, prašydamas suteikti jam politinę prieglaudą, kuri jam buvo suteikta. Prancūzijoje Ričardas rado žmonių ir organizacijų, padėjusių jam daryti pirmuosius žingsnius svečioje šalyje.

Ir čia Ričardas Daunoras susilaukė tokios sėkmės, apie kokią jis net nesvajodamas būdamas okupuotoje Lietuvoje. Nuo pabėgimo dienos 1976 metais, jis aplankė su gastrolėmis daugybę laisvos Europos, Australijos ir Amerikos miestų, visur turėdamas didelį pasisekimą.

Spalio mėnesio gale Ričardas Daunoras koncertavo Clevelande, lietuvių parapijos salėje. Salė buvo pilna.

Pirmoje dalyje buvo atlikti lietuvių kompozitorių - V. Bliudžiaus, G. Gudauskienės, Tallat-Kelpšos, Šimkaus - kūriniai ir lietuvių liaudies dainos. Publika buvo sužavėta jauno dainininko nepaprastai gražiu balsu, įtikinančia interpretacija, kuklia laikysena. Veido išraiška ir tikslūs judesiai gražiai pabrėžė artistines intencijas.

Antroje dalyje Daunoras dainavo klasiškus kūrinius itališkai ir vokiškai. Jam labai gerai pavyko perduoti Beethoveno dainos 'In queta Tomba' heroiską tragizmą.

Švelnių lyrizmų nuskambėjo Schuberto 'Liepos'. Ištrauko se iš operų jo talentas sužibėjo visoj pilnumoj. Jis dainavo arijas iš Puccini 'Bohemos', Verdi 'Simone Boccanegro' ir garsiąją ariją apie šmeižimą iš Rossini 'Sevilijos Kirpėjo'. Šioje arijoje jis pasirodė ne tik kaip puikus dainininkas, bet ir didelis sugestijonuojančios jėgos aktorius. Jis sugebėjo įtraukti publiką į beveik matomą sceniškų vaizdų išgyvenimą.

Tobulu artistiniu ir muzikiniu instinktu valdoma veido išraiška ir atatinkamais rankų ir kūno judesiais jis sukurdamas klausytojuose nuotaikas, kurios pavyksta tik dideliems artistams. Jo didelis pasisekimas Clevelande, pilnoje salėje griausmingi aplodismentai, šaukimai 'bis' - kuriuos dainininkas noriai patenkino - buvo pilnai užtarnauti.

Solistui jautriai akompanavo Rita Kliorienė.

Ilgai neišsiskirščiusi publika Ričardo Daunoro asmenyje jautė ne tik talentingą dainininką su didele ateitimi, bet kartu ir ryžtingą asmenybę, pabėgėlį iš komunistinio despotizmo.

Boris Halip

1979 M. EKSURSIJOS Į LIETUVĄ

VIENOS SAVAITES — Kaina nuo \$725.00

kovo 19	gegužės 9	rugpjūčio 8
balandžio 11	birželio 7	rugsėjo 19
balandžio 25	liepos 12	rugsėjo 26
gegužės 2	rugpjūčio 2	spalio 10

DVIEJŲ SAVAIČIŲ — Kaina nuo \$1045.00

Birželio 7	— Maskva, Vilnius, Viena, Miunchenas, Heidelbergas.
Birželio 20	— Leningradas, Vilnius, Ryga, Maskva.
Liepos 12	— Maskva, Vilnius, Viena, Miunchenas, Heidelbergas.
Rugpjūčio 2	— Maskva, Vilnius, Viena, Miunchenas, Heidelbergas.
Rugpjūčio 8	— Leningradas, Vilnius, Ryga, Maskva.
Gruodžio 19	— Leningradas, Vilnius, Ryga, Maskva.

VISOS GRUPĖS aplankys KAUNĄ IR TRAKUS, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

GRUPĖSE VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS — PATARTINA REGISTRUOTIS KUO ANKSČIAU.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway, P. O. Box 116
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: (617) 268-8764

Trans-Atlantic Travel Service, Inc., vidaus ir užsienio kelionių agentūra, jau nuo 1960 metų SEKMINGAI organizuoja visą eilę ekskursijų į LIETUVĄ ir į kitus pasaulio šalis.

Ištaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES AND/OR GOVERNMENT APPROVAL.

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

(Atkelta iš 7 psl.)

Gal tu savo žmoną ir myli, bet tu negali mylėti valstybės priešo: tokią meilę reikia išrauti su šaknimis.

Ramotui lošimas neberūpėjo: jis lošė išsiblaškęs ir šikart partiją pralošė iš tikrųjų.

Svečias po geros vakarienės ir šachmatų partijos dar mėgdavo pasėdėti, pagurkšnoti Eglės vyno ir paplepėti. Šikart šeimininkas būtų kažką davęs, kad rusas išsinešdintų ko greičiausiai, bet šis savo papročio keisti nemanė. Pavirtęs į fotelį ir patogiai išsitiesęs kojas, su stiklu rankoje, Mno gojiedovas ėmė dėstyti savo filosofiją:

- Matai, drauge Ramot, laimėjusias ir pralaimėjusias figūras tu sužėrei į dėžę ir po visam, bet istorijos lentoje būna kitaip: tik pralaimėjusieji nu byra, o laimėjusieji užvaldo visą lentą. Ką bereiškia milijonai žuvusiųjų, kai nugalėtojai paima valdžią? Pagaliau ir jie nėra amžini: ir jie nueina nuo scenos, o pasilieka kas? - Mno gojiedovas pakėlė pirštą. - Revoliucijos pirmūnų atneštos idėjos, štai kas! Žmonės ateina ir praeina, o idėjos pasilieka. Jos suka istorijos ratą, sukelia karus ir revoliucijas, sėja tarp tautų nesantaiką ir jas su laiko, žodžių, idėjų triumfuoja ir išlieka ilgiausiai. Dabar mes gyvename tokią gadynę, kai supuvęs kapitalistinis pasaulis vis labiau grimsta į istorijos sąslavyną, o mūsų, komunistų, idėjos po Markso vėliava pergalingai žygiuoja pirmyn. Tavo laimė, kad tą istorinį procesą supratai ir nuejai su mumis, laimėtojais. Kokia kvailybė dairytis atgal ir laikytis reakcijai įsikibus į uodegą, kai mūsų šlovingoji partija žengia milžiniškais šuoliais į globalinį komunizmo laimėjimą.

Ramotas dėjos klausas tų nuvalkiotų bendry-

bių ir sąžiningai pritariamai linkčiojo galvą, bet ištikrųjų negalėjo nusikratyti rūpesčių apie žmoną. Tuos Mno gojiedovo išvedžiojimus jis jau buvo girdėjęs tūkstančius kartų, ir komunizmo galybė jam jau buvo idiegtą pakankamai giliai, jog išsivaduoti iš jos glėbio jis nebeturėjo vilties, pagaliau ir nebe norėjo. Komunizmo pergalė jam buvo aiškus aiškus įvykis istorinis faktas, kurio nebe galėjai nei paneigti, nei pakeisti, o užsimerkti ir jo nematyti jam atrodė būtų kvala ir pavojinga. Plaunamas smegenis Ramotas nesipriešino, bet vis dėlto ta propagandos nesiliaujama srovė nepajėgė galutinai išvalyti iš jo smegeninės praeities 'atručių'. Nors Ramotas jau buvo atsidavęs priešui su kūnu ir dvasia, bet vis dėlto, eidamas istaigon, atsigręžęs pamanydavo namie paliekas 'mažąją Lietuvą' ...

Prieš vedybas, kol jis nepažinojo nei savo būsimos žmonos, nei jos brolio, Ramotas važiavo 'rusiškose vežėčiose' gan patogiai. Lietuviškos nuotrupos kažkaip savaime nubirėdamos pakeliui, ir praeitis vis labiau dingdavo už 'kalnelio', kaip jis mėgdavo sakyti. Kad ne ta meilė ir vedybos, šandien jis greičiausiai nebesvyruodamas pūstų į to rusų dūdą, jog komunizmo globalinis laimėjimas esąs neabejotinas ir Lietuvai nebesą kitokios išeities, kaip tik užsimerkus pulti į slavų vandenyną. Ramotas raminosi mintimi, kad dingstančios nuo istorijos scenos imperijos, tai ar verta jaudintis, jei toks pat likimas ištiksias ir mažąją Lietuvą?

- Jei būčiau vedęs rusę, tai ta nulietuvėjimo komedija būtų kur kas greičiau ir sklandžiau praėjusi, - Ramotas kartais šyptelėdavo sau vienas.

- Žinai, mūsų santvarkoje gyventi lengva, - tuo tarpu svečias varėsi toliau: - viskas tau paduota

sukramtyta ir suvirškinta - tik srėbk pilna burna ir skonėkis! Komunizmas išvadavo žmogų iš abejonių, ideologinių painiavų, socialinių konfliktų ir panašių velniavų ir plačiai atvėrė duris į žemės rojų. Vadinama jį žmogaus laisvoji valia tik buržuazinių dykaduonių išgalvota pasakėlė trumpapročiams mulkinti. Nėra jokios laisvos valios ir jos nereikia: tėra vienintelė komunistų partijos valia ir jos užtenka!

- Kaip kanarėlei geležinio narvo! - iš kažkur atsidėjo protesto balselis Ramoto galvoje, bet rusiui jis tik linktelėjo pritariamai galvą, tartum būtų išgirdęs nepaprastą galvočiaus išimtį ...

- Aš žinau, ką tu galvoji, - Mno gojiedovas idėmiai pažūrėjo į šeimininką. - Tu manai, kad tas rusas plepa nesąmones.

- Aš taip nemaniau! - išsigynė Ramotas energingai purtydamas galvą.

- Gerai, gerai, taip nemanei: tu per daug gudrus, kad prisipažintum. Nelaikyk manęs joneliu-kvaileliu: aš ne aklas ir matau, kas dedasi mūsų šlovingos partijos viršūnėse. Matau, kaip verčiasi liaudis ir kaip prisilaiko partijos išrinktieji ir žinau, kad kitaip negali būti ir nebus. Mes, rusai, visada turėjome aristokratiją. Ji buvo sunaikinta o jos vietą užėmė revoliucijos pirmūnai, nes jiems priklausė atpildas. Sakau, tu gerai padarei, kad prisidėjai prie mūsų: pats matai, kad kur kas pelningiau ir maloniau važiuoti per gyvenimą maskvičiu, kaip kratytis mėšliniais muziko ratais ... Visada verčiau dėtis su laimėjusiais, kaip su pralaimėjusiais ...

Žinoma, žinoma, drauge Ivan Ivanovič, ir ta proga išgerkime, - Ramotas pakėlė savo stiklą. (Bus daugiau)

LOS ANGELES LIETUVIŲ TAUTINIAI NAMAI BE SKOLŲ

'Skola ne rona - neužgis' — porindavo mums tėvai senais, gerais laikais ir patardavo jos vengti, kaip velniui kryžiaus. Bet keičiasi laikai (mutantus annos ...) ir mes keičiamės su jais kartu. Vargu ar ir su žvake šiandien rastume individų, ar prekybinių-pramoninių vienetų industriniame vakariečių pasaulyje, be skolų. Viena šian dien tokia išimtis yra Los Angeles Lietuvių Tautiniai Namai, kurių paskutinius paskolos lapų skutelius taip iškilingai ir lengva širdimi sudeginom š.m. spalio 21 d.

Bet ne taip jau lengva buvo pradžioje, prieš 17-20 metų, kai žodis tapo kūnu. Nuosavos gūžtos, Tautinių Namų, išigijomo idėja kilo gal prieš 20 metų veiklesnių Los Angeles tautininkų tarpe (tiksliai datas ir tų visų pradininkų pavardes išminėti, tai jau T.N. metraštininko reikalas). Pagaliau, 1961 metų rugpjūčio 1 d. Los Angeles Lietuvių Tautinių Namų organizacija oficialiai inkorporuota ir du pastatai su sklypu - 3356 Glendale Blvd. Los Angeles - užpirkti. Pradinė šio pirkinio kaina buvo \$65,000 ir skolos užsikrauta apie \$10,000. Šiandien ši nuosavybė, neturinti nei vieno cento skolos, verta apie ketvirtį milijono dolerių. Pradžioje Tautinių Namų dalininkų, kurių buvo apie 40-50, didelę daugumą sudarė Los Angeles tautininkai, Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga ir kai kurie jos skyriai, o šiandien ši gausi dailininkų šeima yra padidėjusi iki 250, kurią sudaro margaspalvė - ir pažiūromis,

V. Aleksandriūnas

Visiems buvo linksma ...

Jonas Petronis, Los Angeles Tautinių Namų pirmininkas

V. Čekanauskas, Lietuvos generalinis konsulas

ir ypač amžiumi - patriotinė lietuvių išeivija.

Nelengva buvo pradžia! Tai vaisius kelių ar keliolikos tautininkų-pradininkų, jų asmeninis ryžtas, pasiaukojimas, nenuilstamas darbas ir išlietas prakaitas. Daug skurdžių ir liesų metų būta, kai ne vienam iš valdybų narių teko stvertis už savo asmenišką, dar tais laikais ne taip storos pinigines, laikinai užkaišioti atsiradusius finansinius plyšius.

Bet pagaliau, per pastaruosius 4-5 metus, padaryta milžiniška pažanga. Jau treji metai iš eilės šiai institucijai vadovauja neišsenkamos energijos, sumanumo ir ryžto, ir visa siela ir kūnu šiems namams atsidėjęs, jos pirmininkas JONAS PETRONIS. Galutinai įrengta puiki ir jau

Visos nuotraukos L. Kanto

ki svetainė, kainavusi apie \$10,000, salėje, valgykloje ir visame pastate idėtos naujos grindys, naujos užuolaidos ir naujos kėdės - apie \$6,000, uždėtas naujas stogas ir nudažytas visas pastatas - apie \$3,000, ir visa eilė kitų didesnių ir mažesnių pagerinimų. Taip pat, reikia pastebėti, kad mūsų jaunimui, t.y. Jaunimo Centrai, atiduota pirmame aukšte viena labai erdvi patalpa, kurią jaunimas yra pasigerėtinai iširengęs.

Šios veiklios dabartinės valdybos sudėtis yra: J. Petronis - pirm., R. Aneliasukas - vicepirm., A. Valavičius - II vicepirm., V. Juodvalkis - sekr., V. Stokas - ižd. V. Gylis ir R. Žemaitaitis - nariai.

Šia proga reikia padėkos duoklę atiduoti vienai išskirtinai šių namų dalininkei - ADELEI SKYSTIMIENEI. Ji per dešimtį metų buvo netik šių namų valgyklos šeimininkė, bet ir jų tikroji prievaizda, taip išmaningai išnuomodama salę, sąžiningai surinkdama pinigus, paryčiais neklaužadas išvartydama iš salės ir kietai užrakindama duris. Visas 24 valan-

D. Petronytė

das paroje ji buvo šių namų akis ir ausis. Tad, jai nutarus po ilgų ir varginančių metų atsistoti ir pailsėti, mes visi dalininkai Tau, ADELE, tariame nuoširdų AČIŲ ir linkime Tau visokeriopos sėkmės ir sveikatos.

Š.m. spalio 21 d., tik suteimus, rinkosi į savo nuosavą židinį šių Tautinių Namų pradininkai, jų 'sąmokslas' (tais laikais dar nedideliame Los Angeles lietuvių naujokyne) pasekėjai-dabartiniai dalininkai ir entuziastingas lietuviškas jaunimas su savo orkestru, atšvęsti ir kartu padžiūgauti skolų naštos nusikračius.

Šį džiaugsmo pokylį atidarė T.N. pirm. Jonas Petronis tardamas: 'Aš nemoku kalbėti, bet nevengiu darbo!' Šią prasmingiausią ir 'ilgiausią' prakalbą (vargu ar kam nors ir kada nors yra tekę tokią girdėti) visi puotos dalyviai atsistoję sutiko su entuziastingomis ir griausmingomis ovacijomis, kokių ir 'dviejų valandų' kalbėtojas jam pagaliau nutarus ilgiau klausytojų nebevarginti, nė-

Jaunimo stalo pobūvyje.

ra susilaukęs. Tolimesnę programą pravesti pirm. pakvietė savo dukrelę D. Petronytę, kuri jau dabar, tik vaikystės slenksčio žingsnį peržengusi, taip aktyviai dalyvauja jaunimo sambūryje ir T.N. parengimuose. Jos pakviestas, vienas iš pradininkų, A. Valavičius labai sistematingame ir kondensuotame pranešime perbėgo T.N. įsikūrimo ir gyvavimo vargus bei rūpesčius.

Po to sekė pats išpūdingiausias T.N. istorijoje įvykis - 1961 m. pasirašyto paskolos lakšto (I mortgičiaus) 'sunaikinimas'. Du Tautinių Namų pirmūnai - A. Valavičius ir V. Aleksandriūnas, kurie ant savo asmeniškų pečių ir piniginių buvo pasiėmę pilną atsakomybę (o pastarasis ne vieną kartą, bėdai esant yra atvėręs savo pini-

ginę, jau nekalbant apie kitus jo nuopelnus) ir dabartinis pirmininkas J. Petronis buvo pakviesti sudeginti šį slogutį, per eilę metų mus dusinusi. Visų dalyvių valia, lyg naują popiežių išrinkus, palydėjo besisklandčius paskolos lakšto dūmus savoje pastogėje, o šampano putas šlakstė tik ką idėtas naujas salės grindis.

Gausią T.N. šeimą ir jų prietelius jautriu žodžiu pasveikino, šiuos laimėjimus lietuviškuos darbo dirvonuose atsiekus, mūsų mylimas ir gerbiamas Lietuvos Garbės Generalinis Konsulas inž. Vytautas Čekanauskas. Visų ir taip jau gerą nuotai-ka dar pagyvino solistas V. Dūda, padainavęs porą solo dainų ir duetą su pirm. J. Petroniu. Ši išpūdinga puota, grojant mūsų pačių jaunimo orkestrui, užsitęsė iki pirmųjų gaidžių ...

Šiandien T.N. pečių nebeslegia jokios piniginės naštos, neberekės nuomoti svetimtaučiams, o lietuviai ir jų organizacijos savo subuvimams ir parengimams čia ras palankiausias sąlygas.

Šitokiam užsidegimui ir iškarsčiui tebesant, nevertėtų gal 'ant laurų' užmigti, bet pradėti naujus užmojus - erdvesniam, nuo jokios galybės šiame sviete nepriklausomam, tautiniam židiniui.

Visiems pradininkams, dabartinei Tautinių Namų valdybai, ir ypač jos pirm. J. Petroniui, mūsų visų losangeliečių lietuvių nuoširdžiausias lietuviškas AČIŲ!

(eb)

A. Valavičius

Jonas Petronis ir Vytenis Dūda dainuoja akompanuojant O. Metrikienei.

Kai jaunas muzikas kalba apie politiką...

Muzikas Vytautas Smetona, dar gana jaunas - vos baigęs 22 metus - bet jau plačiai žinomas pianistas ne tik amerikiečių, kurių tarpe baigę muzikos studijas ir savo koncertais sėkmingai įžengę į muzikos pasaulį, bet ir iš lietuvių visuomenės jau spėjo susilaukti didelio dėmesio savo vis dažniau atliekamais koncertais įvairiose lietuvių kolonijose. Tačiau jis įdomaujasi ir pasaulio bei lietuvių politika. Yra kalbėjęs Lietuvos nepriklausomybės atgavimo, Vasario 16 dienos proga. Paprastai menininkai atsiduoda vien savo talento tobulinimui, nesigilindami į kitas kultūros, tuo labiau politikos, sritis. Įdomu jaunajam muzikui patiekti keletą klausimų.

K. Ar Jūs politika tik pripulamai įdomaujatės, ar stengiatės giliau pažinti ir stebėti pasaulio politinius įvykius?

A. Politika pradėjau įdomintis nuo 14 metų amžiaus namuose buvo tam palanki atmosfera. Norint orientuotis politikoje, reikia daug skaityti ir ne tik oficialių

'news media' leidinių, bet ir mažiau populiarios įvairių pažiūrų spaudos. Dažnai politiniai vyčiai iš paviršiaus sudaro kitokią išpūdį negu jie yra iš esmės. Aš mėgstu dalykus išnagrinėti iš esmės - tą savo pažiūrą bandau taikyti visose gyvenimo srityse.

K. Ar Jums atrodo, kad Jungtinės Amerikos Valstijos savo jaunimą nuo politinės veiklos diskriminuoja, kaip nuolat skelbia komunistinė spauda?

A. Toks demagogiškas sovietų kaltinimas net nevertas atsakymo. Sakyčiau priešingai, jaunimas yra proteguojamas. Tik pasižiūrėkime į faktus. 18 metų jaunuoliai gali balsuoti, tu pačių metų yra išrenkami į miesto reprezentantus, dalyvauja įvairių žymių politinių kandidatų organizaciniuose komitetuose. K. Ar lietuvių jaunimas pakankamai dalyvauja Amerikos ir kartu lietuvių politinėje veikloje siekdami Lietuvai išlaisvinimo iš sovietinio okupanto?

A. Dalyvauja gana aktyviai. Yra daug gražių pavyzdžių,

rodančių lietuvišką jaunimą gyvai ir greit reaguojantį į visiemis rūpimus klausimus (pav. Kudirka, Kalanta). Bet grynai Amerikos politikoje dažnai 'prašau pro šalį', palaikydami aiškius prokomunistinius politikus, vien dėl to, kad jie ateina į mūsų šventes, surinka 'laisvės Lietuvai!', nors apsisukę balsuoja taip, kad tos laisvės niekuomet nebūtų. Mes esame (ypač čia gimę) pilnateisiai šio krašto piliečiai ir neturime užmiršti, kad tie politikai ir jų karjeros priklauso nuo mūsų, o ne mes jų jų. Gerai suorganizuoti ir susidėję su kitais pavergtų tautų žmonėmis, galėtumėm sudaryti nemažą jėgą. Tos idėjos laikosi siekias respublikonų nominacijos į prezidentus kongreso atstovas Philip Crane, bet mūsų spaudoje (Dėkui Dievui ne iš jaunimo!) buvo nuomonė, kad, girdi, nepraktiška eiti važiuoti ant konservatyvaus sparno, nes liberalų yra daugiau. Ir tai dabar taip rašoma, po to, kai liberalai abiejose partijose per šiuos rinkimus gavo gerokai į kailį.

K. Kokie Jūsų nuomone, imanomi išeivijos lietuvių jaunimo ryšiai su okupuota tėvyne? Ar naudinga lankyti Vilniaus Kapsuko kursus? A. Oficialių santykių negali būti jokių. Reikia saugotis čia iš Lietuvos atvažiuojančių su įvairiomis misijomis, koncertais. Laisvai čia pavieniui važinėja yra agentai. Į Lietuvą gali važinėti tik gerai situaciją suprantą jaunuoliai, kurie žino daug daugiau, negu tik kad 'tėvai pabėgo nuo komunistų'. Juokinga galvoti, kad Kapsuko kursai, kurie yra organizuojami komunistų, gali norėti mums gero. Yra tiesiog neįtikėtina, kad yra tėvų, ar net organizacijų, remiančių tokias išvykas.

K. Kokia Jūsų nuomonė apie dabartinę vyresniąją ir jų vietas užimti pradedančią jaunąją kartą, dėl ko spaudoje matome tai iš vienos, tai iš kitos pusės kaltinimų dėl per menkai skiriamos dėmesio lietuvių?

A. Lietuviai yra dideli individualistai ir labai sunkūs

Vytautas Smetona, kurio piano recitalis įvyko lapkričio 26 dieną Carnegie Recital salėje, New Yorke.

Vyt. Nasvyčio nuotr.

valdyti žmones. Iki šiol Lietuvoje komunistai bijosi atsakingų valdančių pozicijų, ypač kolūkiuose, kur jie dažnai primušami, ar net užmušami. Tas rodo, kad dviasia dar nepalaužta po tiek metų priespaudos.

Bet išeivijoje, kur geras gyvenimas ir perteklius gerokai sumažino idealizmą, vaizdas kiek liūdnas. Čia, kaip atrodo, kai kuriems iš Lietuvos atvažiuojantiems - kukliems išsigandusiems žmonėms - nėra 'kovos dvasios'. Jaunoji karta negali net suprasti, dėl ko tiek daug nesutikimų. Kai dar buvau mažas, žinau kad visi lietuviai turėjo vieną nuomonę dėl komunistų ir santykių su jais, bet dabar, ir tuo pačiu svarbiausiu mums klausimu, yra įvairių nuomonių. Grynai antikomunistinės pozicijos susilpnėjimas yra mūsų labai didelis smūgis. Mums reikia išmokyti atskirti pelus nuo grūdų, bendrauti ir palaikyti ryšius tik su tokiais kongreso atstovais, senatoriais ir kitais žymiais amerikonaais, kurie yra aiškūs antikomunistai. Tik pradedę Amerikai išsilaisvinti nuo gausaus prokomunistinio elemento padėsime išlais-

vinti Lietuvą.

Taip baigė savo atsakymus Vytautas Smetona.

OBLATES OF THE VIRGIN MARY

With the voice of Peter as guide, the Virgin of Nazareth as inspiration, and nourished by deep community prayer life, we labor to bring God's Word to men through:

- Retreat work and Parish missions
- Spiritual formation of the laity
- Service of gospel and magisterium through Social Communications
- Youth apostolate/student retreats
- Foreign missions

For more information write:

Vocatica Director
1105 Boylston
Boston, MA 02215

MEN WANTED

Mechanically inclined permanent work to install fire systems (using Galvanized Pipe) in Restaurant hoods, ducts and over cooking appliances. Must have references as to character. Transportation necessary.

215-228-0144

(41-47)

LIVE IN HOUSEKEEPER — COMPANION FOR ELDERLY LADY — FLORIDA JANUARY THRU APRIL. BLUE CROSS BENEFITS. MUST SPEAK ENGLISH (313) 776-3100. EXT. 74, 9 AM TO 5 PM OR (313) 886-7600 EVENINGS. (44-51)

NURSES

RN's, full time (temporary or permanent), 3-11 & 11-7 shifts. Eagle-Hill Hospital, a drug & alcohol treatment center, near Norristown. Different kind of nursing in a campus-like setting. Prefer psychiatric training. Some weekend work. One free meal shift. Excellent fringe benefits. Call for appointment 215-539-6000, ext. 320. AA/EOE-M/F. (44-47)

PRAKTIŠKIAUSIOS DOVANOS GIMINĖMS LIETUVOJE

Siuntinys 1 — 1978.

Nepermatomo nailono gėlėta arba su ornamentais įvairių spalvų labai populiari medžiaga dėl dviejų sūknelių; gėlėta arba lygių spalvų crimplene medžiaga suknelė; dvigubo storio nailoninė skarelė; moteriškas nailono apatinis arba vyriški nailono viršutiniai marškiniai; dvi poros vyriškų arba moteriškų nailoninių arba vilnonių kojinių; 40 anglišių geriausių cigarečių; dėžė šokoladinių saldainių; 1 svaras pupelių kavos; vienai eilutei vilnonė labai gera medžiaga su įaudimu "All wool made in England", gali būti šviesios arba tamsios spalvos.

Šio siuntinio kaina su muitu ir persiuntimo išlaidomis — \$190.00. Taip pat dar galima dadėti į šį siuntinį 9 sv. prekių, pavyzdžiui, galima dadėti 4 m. medžiagos, 2,75 m. dirbtinio minko kailio arba kitokių dovanų.

Žemiau siūlome keletą praktiškesnių ir naudingesnių dalykų:

Dirbtinio minko kailis moteriškam paltui	\$80.00
Jeans "Wrangler" vyr. arba mot.	
(galima siųsti 4)	40.00
Geresnės rūšies nertinis	32.00
Nailono kojines, vyriškos arba moteriškos	3.00
Vilnonė medžiaga suknelė	24.00
Vilnonė skarelė	11.00
Geresni marškiniai	15.00
Lietsargis telescopie	12.00
Vyriški arba moteriški labai geri pusbačiai	34.00
Crimplene medžiaga kostiumeliui	30.00
Angliška eilutei medžiaga	
("All wool made in England")	70.00
Geresnė eilutei medžiaga	
("All wool made in England")	75.00

Siunčiame įvairius kalkuliatorius ir Stetoskopus.

Sudarant savo nuožiūra siuntinį reikia pridėti \$28.00 už visas persiuntimo išlaidas. Kiekvieno siuntinio pristatymas yra garantuotas.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus į Lietuvą prekėmis arba pinigais.

BALTIC STORES LTD

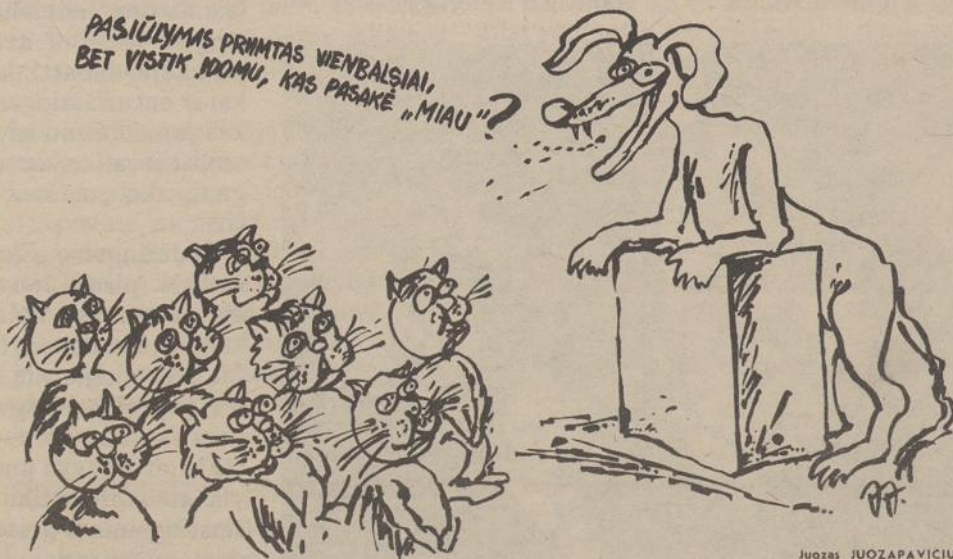
(Z. Juras)

11 LONDON LANE, BROMLEY, KENT.

BR1 4HB, ENGLAND.

Tel. 01 460 2592.

Ju pačių akimis...

sluota

■ Chicagos lietuviai

Antanas Juodvalkis

STEIGIAMAS MOKYMO PRIEMONIŲ CENTRAS

JAV LB Švietimo Taryba steigia Mokyimo Priemonių Centrą. Dabartiniai ir buvusieji lituanistinių mokyklų mokytojai į šį archyvą prašomi atsiųsti po vieną egzempliorių (gali būti nuorašai) savo gamintų mokslo priemonių.

Tokia medžiaga dažniausiai nepasiekia Leidinių Komisijos, nes paruošiama ranka, rašoma mašinėlė ir t.t. Šių priemonių tarpe randasi atskiri lapai pamokų ir pratimų, bei straipsniai, paveikslai, iškarpas - kurie dalinami klasėje, ar naudojami mokytojo pamokoms ruošti.

Surinkta medžiaga (su autorių vardais) bus skelbiama Švietimo Tarybos leidžiamose švietimo Gairėse. Visos mokyklos gaus po vieną eg-

zempliorių visos atsiųstos medžiagos.

Prisidėkime visi ir praturtinkime mokyklas mokslo priemonėmis. Visą medžiagą prašoma siųsti:

Sigita Ramanauskas
Jared Sparks Road
West Willington, Conn.
06279

Paskutiniame Švietimo Tarybos posėdyje leidinių komisijos pirm. A. Dundzila pranešė, kad komisija posėdžiavo ir vasaros atostogų metu (Toronte ir Clevelande). Ruošiami vadovėliai IV ir VIII skyriams. Kai kurie autoriai nekooperuoja su leidinių komisija ir vadovėlius leidžia patys, o išleidę spaudoje daro priekaištus Švietimo Tarybai ir ieško paramos lietuviškoje visuomenėje.

Leidinių Komisija veikia prie Švietimo Tarybos ir

Iš Balfo XIX Seimo Chicagoje. Pirmininkė M. Rudienė daro pranešimą.

V. Noreikos nuotr.

ŽMOGAUS TEISĖS — VIENAS IŠ KELIŲ
I LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖ

VYRIAUSIOJO LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETO SEIMO

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMO
ŠEŠIASDEŠIMTOSIOS SUKAKTIES METAIS

1978 m. gruodžio 9-19 d.d., Chicagoje, Illinois
PIC-CONGRESS HOTEL, 520 SO. MICHIGAN AVENUE

DARBOTVARKĖ

(SIŪLOMA)

GRUODŽIO 9 D. — 9 val. ryto

Seimo narių ir svečių registracija.

Pirmasis posėdis — 10 val. ryto:

1. Seimui rengti Komiteto pirmininko Prano Povilaičio žodis.
2. Seimą pradeda VLIKo pirmininkas, dr. Kęstutis Valiūnas.
3. Malda — J. E. Vyskupas Vincentas Brizgys.
4. Seimo prezidiumo rinkimai.
5. Seimo komisijų rinkimai.
6. Sveikinimai
7. VLIKo Tarybos pirmininko pranešimas.
8. VLIKo Valdybos pranešimas — pirmininkas Kęstutis Valiūnas.

Paklausimai ir diskusijos.

Pietūs — 1:00 - 2:30 val.

Antrasis posėdis — nuo 2:30 iki 6:00 val. p. p.

9. Tautos Fondo pranešimai:
 - a) Tarybos ir valdybos,
 - b) Kanados TF atstovybės — pirmininkas Juozas Vaičieliūnas,
 - c) Toronto TF atstovybės — pirmininkas Antanas Firavičius.

Paklausimai ir diskusijos.

PERTRAUKA 15 MIN.

10. Tomas Venclova — žmogaus Teisių padėtis okupuotoje Lietuvoje.
11. Dr. Bronius Nemickas — žmogaus Teisių ir Madrido konferencija.

KONCERTAS-VAKARIENĖ — 8 val. vakaro:

Kalba dr. Ilgvars Spilners, Pabaltiečių Santalkos pirm., "žodžio ir muzikos pynė" — Laima Rastenytė ir Darius Lapinskas.

GRUODŽIO 10 D.

12. Komisijų posėdžiai — 9 val. ryto.

Trečiasis posėdis — 12 val.

13. Jaunimo žodis — Ofelija Baršketytė. —
14. Seimo nutarimų priėmimas.
15. Seimo baigimas — VLIKo pirmininkas dr. K. Valiūnas.
16. Himnas.

sprendžia vadovėlių ar mokslo priemonių tinkamumą lituanistinėms mokykloms. Komisijos aprobuotus vadovėlius ar skaitinius, susitarus su autoriais, leidžia Švietimo Taryba su Lietuvių Fondo parama. Tada atpuola autoriams leidimo, finansavimo ir platinimo rūpesčiai.

Švietimo reikalams rugsėjo mėnesį vykdytas aukų rinkimo vėjus yra baigtas ir atsisakymas tebevyksta. Kai kas nesuprato, kodėl visas surinktas aukas mokyklos ir apylinkės turi siųsti Švietimo Tarybos išdininkui. Tai buvo padaryta grynai aukotojų naudai, nes Švietimo Taryba turi atleidimą nuo Federalinių mokesčių. Visos aukos, gautos Švietimo Taryboje, pakvituojamos ir aukotojai gali nusirašyti nuo Federalinių mokesčių. Po to visi pinigai gražinami surinkusiai mokyklai, o apylinkėms - pagal jų nurodymus.

Lituanistinių studijų universitetuose reikalu, buvo suruošta speciali vakaronė Jaunimo Centro kavinėje ir gana plačiai išsišnekėta.

Leonas Raslavičius tebėra Švietimo Tarybos įgaliotiniu tvarkyti lituanistines studijas Illinois universitete, Chicagoje. Dr. J. Rėklaitienei pasiūlius, kun. J. Vaišnys imasi iniciatyvos sušaukti pasitarimą š.m. gruodžio 12 val. Jaunimo Centre. Kun. J. Vaišnys taip pat sutiko rūpintis lietuvių kursų suruošimu nelankantiems lituanistinių mokyklų. Tokie kursai veiktų Jaunimo Centre, vieną kartą savaitėje, vakarais. Jų apimtis priklausytų nuo kursantų pageidavimo ir lygio. Kursus galėtų lankyti pensininkai ir kiti suinteresuoti lietuvių kalbos tobulinimu.

Mokytojų studijų savaitę, daugumą balsų, nutarta ruošti pranciškonų vasarvietėje Kennebunkporte liepos pradžioje.

Gaila, kad Švietimo Tarybos nariai nekreipė dėmesio į ruošiamą IV-tą PL Jaunimo Kongresą ir pasirinko tą patį laiką.

DAIL. J. PAUKŠTIENĖS PARODA

Dailininkės Jadvygos Paukštienės tapybos parodos atidarymas įvyko š.m. lapkričio 17 d. Jaunimo Centro Čiurlionio Galerijoje.

Parodą atidarė ir menininkę bei jos darbus pristatė Algis Modestas.

Dailininkė Jadvyga Paukštienė labai šiltai prisiminė Meno Mokyklą Kaune ir padėkojo visiems talkininkams padėjusiems jai šią parodą suruošti.

Dail. J. Paukštienė-Dobkevičiūtė 1938 m. baigė Kauno Meno mokyklą ir menines studijas gilinę Paryžiuje. Pasaulyje parodoje, Paryžiuje, buvo apdovanota aukso medaliu už kilimo projektą.

Dailininkė J. Paukštienė nėra naujokė ir savo kūrybą buvo parodžiusi dar Nepriklausomoje Lietuvoje, Vokietijoje ir visuose didesniuose Amerikos miestuose. Taip pat dalyvauja ir bendrose lietuvių bei amerikiečių menininkų parodose.

Šioje parodoje buvo ištačiusi 60 paveikslų.

Programoje pažymėta, kad parodą globoja Lithuanian Craftsmen Club.

ARTEJA PROF. ADOMO VARNO PAGERBIMAS

Šimtamečio dailininko - prof. Adomo Varno - pagerbimas ir jo darbų paroda įvyks š.m. gruodžio 2 d. Lietuvių Tautiniuose Namuose.

Parodoje bus išstatyti turimi dailininko darbai, o taip pat paskolinti ir iš privačių savininkų. Surastas ir garsusis 'Mindaugo vainikavimo' paveikslas, kurį tikimasi išstatyti šioje parodoje. Dail. A. Varno nuosavybėje esančius kūrinius bus galima išgyti parodos metu.

Parodos organizavimu rūpinasi komisija, vadovaujama dail. Miko Šileikio.

Pagrindiniu kalbėtoju pakviestas, ir šūtko, 'Varpo' redaktorius Antanas Kučys. Meninę programą atliks solistė Prudencija Bičkienė. Akademiją praves žinoma vi suomenininkė, BALFo pirm. Marija Rudienė.

Organizacijos prašomos sveikinimus įteikti raštu, nes bus sudarytas albumas ir įteiktas prof. A. Varnui. Auką priima Midland taupymo bendrovė, sąskaita Nr 33063-6.

Stalai ir vietos užsakomos iš anksto telefonais: 925-3211 582-9784 arba 776-4324.

Visa visuomenė kviečiama dalyvauti šimtamečio dailininko, profesoriaus Adomo

Varno pagerbime ir parodoje.

PLB DOVANA URUGVAJAUS LIETUVIAMS

Urugvajuje yra gyva lietuvių kolonija, nors jų daugumą sudaro prieškariniai ateiviai. Nepalankių socialinių gyvenimo sąlygų veikiami, dalis lietuvių nuėjo su komunistais, bet kita dalis liko patriotinė ir vystė kultūrinę veiklą. Didžiausią smūgį komunistai gavo 1975 metais, kai Urugvajaus valdžia uždraudė jų veikimą ir turtą konfiskavo.

Dabar geriausiai veikia Lietuvių Kultūros Draugija, turinti apie 200 aktyvių narių. Ši draugija, PLB valdybai pritarus, eina LB pareigas. Kitas labai palankus lietuviškas veiksnys yra lietuvių parapija, vadovaujama tėvų jėzuitų. Abu šie lietuvių junginiai gyvena taikoje ir dirba lietuvišką darbą.

Pirmieji ateiviai jau yra pasenę ir, gaudami mažas pensijas, ramiai leidžia savo saulėleidžio dienas. Jaunimas yra gerokai nutautęs ir išsisklaidęs po platųjį Monte video didmiestį. Surengtas III PL Jaunimo Kongresas Pietų Amerikos kraštuose dalį jaunimo atgaivino ir gražino prie lietuviškos veiklos. Prie lietuviškos veiklos pagyvinimo daug padėjo pasiųsti kultūrininkai, švietėjai ir meninkai. Šiuo metu veikia lit. mokykla, geriausias Pietų Amerikos tautinių šokių ansamblis 'Ąžuolynas' su mažųjų prieaugliu 'Rintukais'.

Tėvas J. Giedrys turimu mažu autobusiuku, turinčiu tik 10 vietų, surenka tautinių šokių šokėjus ir sutalpiina dvigubai daugiau, kaip leidžia jo tūris. Autobusiukas jau susidėvėjo ir dabar nori išgyti bent 20-24 vietų, kad nereikėtų taip labai perkrauti. PLB valdyba, susitarusi su tėvais jėzuitais Chicagoje, kurie taip pat remia savo brolius, įteikė \$3000 autobusiuko išigijimui.

U.L. Kultūros D-jai ir parapija turi radijo valandėles, veikiančias po pusvalandį savaitėje. Leidžia savaitinį biuletenį ir spaudžia mimio-grafu 250-300 egzempliorių. Rašomoji mašinėlė visai susidėvėjo ir atsisakė tarnauti.

(Nukelta į 12 psl.)

Komp. dr. Juozas Briedis.

BERNARDO BRAZDŽIONIO POEZIJA LIETUVIŲ DAINOSE JURGIS JANUŠAITIS

Chicagoje, š.m. gruodžio 10 d. Jaunimo Centre didžiojoje salėje, yra ruošiamas išskirtinai įdomus mūsų žymaus lyriko poeto Bernardo Brazdžionio lyrikos dainų koncertas. Koncerte bus padainuota apie 18 dainų, kurių žodžiams yra naudoti Bernardo Brazdžionio eilėraščiai, o muziką parašė agronomijos daktaras Juozas Briedis.

Dr. Juozas Briedis mums daugiau pažįstamas kaip visuomenininkas, tačiau nuo pat jaunystės yra pamėgęs dainą ir muziką. Šioje srityje jis jau reiškėsi būdamas gimnazistu, vėliau studentu ir karo mokykloje. To pomėgio jis neatsisakė ir išgydamas praktiškąjį mokslo - agronomijos daktaro diplomą, tuo garantuodamas sau pragyvenimą, o muzikos ir dainos sritį palikdamas tik liuoslaikiams.

Dr. Juozas Briedis dainai ir muzikai visą savo gyvenimą skyrė didelį dėmesį ir su meile siekė šioje srityje tobulumo, laimėjimų. O kai išėjo į pensiją, muzikai ir dainai skyrė ypatingai daug laiko ir pastangų.

Muzikos ir dainos menu jis pradėjo domėtis, kaip mi-

nėjome, nuo pat jaunystės. Ypatingos paskatos susilaukė studijuodamas Ž.Ū. Akademijoje iš muzikos lektoriaus Antano Budriūno. Net išstius ketverius metus su juo glaudžiai bendradarbiavo. Kaune lankė Jono Būtėno dainavimo studiją. O būdamas universitete dainos ir muzikos studijas intensyviai gilino net trejus metus pas buvusį Berlyno operos dramatinį tenorą dr. Ernst Vasal. Išėjęs pensijon, gyvendamas Chicagoje, muzikos harmonijos kursą lankė Chicagos konservatorijoje pas dr. Louis La Porto, o jam iš konservatorijos išėjus, tas pačias studijas tęsia pas prof. Aloyzą Jurgutį, kuris yra tos pačios konservatorijos muzikalių disciplinų kurso vedėjas.

Taigi, dr. Juozas Briedis turi atitinkamą pasiruošimą dainavime ir muzikoje.

Bernardą Brazdžionį jis pasirinko savo kompozicijoms dėl to, kad šio žymaus mūsų poeto kūryba yra persunkta lyrika, grožiu, tėvynės meile, patriotizmu. Ji ne tik tinka grožiniam skaitymui, bet ir dainavimui. Čia dr. Juozas Briedis idėjo daug širdies ir muzikinio patyrimo, atrinko keliolika pačių gražiausių Bernardo Brazdžionio eilėraščių ir juos apvilko dainos rūbu. Kompozitoriaus teigimu, dainose irgi atsispindės lyrika ir sentimentalumas.

Būdinga, kad ruošiamame koncerte kūrinius atliks ne vien autorius dr. Juozas Briedis, bet ir mūsų operos solistai - Danutė Stankaitytė Roma Mastienė ir Algirdas Brazis. Taigi koncertas ir balsiniu atžvilgiu bus spalvingas ir kiekviena daina bus atlikta profesionalinių dainininkų.

PERSEKIOJAMAI LIETUVOS BAŽNYČIAI PAREMTI PER CLEVELANDO RELIGINĖS ŠALPOS KOMITETĄ AUKŲ PRISIUNTĖ ŠIE ASMENYS:

500 dol. Aušra ir Rytas Babickai.
100 dol. Prof. Pranas Jucaitis.
80 dol. Marija Iešmantienė.
50 dol. Dr. V. H. Bložė, Edv. ir Nijolė Karsnauskai, dr. J. Skrinska.
40 dol. J. Budrienė, dr. V. ir A. Mauručiai.

30 dol. Dr. J. ir M. Kriaučiūnai (Putnam, Conn.), J. Rumbutis.

25 dol. Rev. B. Ivanauskas, A. E. Garkai, dr. E. Juodėnas, Knights of Lithuania Council 25

24 dol. O. V. Jokubaičiai

20 dol. R. Bridžius, V. ir P. Kamantauskai (Norwood, Mass.), J. Kijauskas, A. Mikoliūnaitė, J. Kunevičienė, J. Mikonis, G. D. Iešmantai, K. Z. Gobiai.

15 dol. A. ir A. Kavaliūnai, A. Mikalonis, O. ir B. Maželiai, E. R. Šilgaliai, V. Apanius, St. Radzevičiūtė, T. V. Degučiai.

12 dol. Vl. Dautas, S. H. Idzeliai.

10 dol. Mr. & Mrs. V. August, J. ir M. Apanavičius, J. Balbatas, A. Brazaitytė, V. ir B. Čyvai, Mr. & Mrs. J. Čyvas, P. Digulis, P. ir B. Ežerskiai, P. T. Gaižauskai, p. Grauzinienė, J. ir I. Juodišiai, K. ir K. Titai, O. ir K. Raliai, kun. A. Goldikovskis, F. ir J. Jasinevičiai, B. N. Gaidžiūnai, V. A. Šenbergai, P. ir E. Mikšiai (Florida), V. J. Snieckai, M. V. Mariūnai, Ig. M. Janavičiai, J. Augustas, V. N. Palubinskai, J. E. Stepai, S. H. Stasai, V. Z. Pliodžinskai, A. G. Masilioniai, P. Jocius.

8 dol. P. Zigmantas.

5 dol. R. Apanavičius, V. L. Apaniai, M. Balys, H. Belzinskas, V. Benokraitis, J. J. Biliūnai, St. Čipkus, J. M. Damušiai, J. M. Dundurai, K. Gaižutis, T. Gaškienė, V. Gecevičius, I.

Grigaliūnas, E. Ilenda, M. Ivanauskas, Wm. Jakubs, S. Jakulis, St. Jurgaitis, F. N. Kaminskas, B. Karklius, O. Kašuba, Kripavičių šeima, I. Laurinaitis, P. Luiza, Mrs. John Miliauskas, A. A. Mulioliai, S. Rutkauskienė, Stella Rydelis, J. Šarkauskas, A. J. Vaškas, A. Verbylienė, K. Vismontas, J. Vyšnionis, I. Grigaliūnaitė, Eric Unger (Florida), J. Barniškis, Vl. Bačiulis, K. Šlapeliai, A. K. Sadauskai, K. Širvinis, St. Barzdukas, A. Valaitis, A. Dovydaitis (Florida), P. Vaiginis, A. Neimanienė, R. H. Tatarūnai, J. S. Orantai, B. Malcanienė, A. J. Ožinskai, A. Gelgotienė, J. Gudėnas, A. G. Karsokai, B. E. Nainiai, J. Kaklauskas, A. P. Petraičiai, V. S. Akelaičiai, J. Zorskis, L. Nagevičius, V. Kavaliūnas.

4 dol. P. Butkuvienė, M. Kulbickas.

3 dol. M. D. Kižys, A. Laniauskaitė, Nykštėnienė, J. Piktūna, V. Steponavičius, O. Žilionis, E. Stempūžienė.

2 dol. E. Aleksa, K. A. Atkočaitis, M. Bajoraitienė, I. Belzinskas, D. Balčiūnas, J. Borris, A. Gecevičs, St. Greičienė, B. Karklius, J. ir O. Narušai, S. Neumann, Prikockis, A. K. Sadauskas, V. A. Staškus, V. Šamatauskas, K. H. Zemeckai (Carmel, Indiana), S. Miskulin, J. Sadauskas.

1 dol. Vl. Bacevičius, P. Bielinis, N. Botyrius, A. Grėbliūnas, J. Zerskis, V. J. Stuogiai, A. Balas.

Iš viso šiais metais per Clevelando Religinės Šalpos Komitetą gauta aukų 3943 dol. 24 ct.

Aukojusiems Religinės Šalpos Komitetui nuoširdžiai dėkoja.

RELIGINĖS ŠALPOS KOMITETAS

Į koncertą žada atvykti ir dainų žodžių autorius Bernardas Brazdžionis.

Koncertui ruošti yra sudarytas specialus komitetas, kuriam vadovauti mielai sutiko visuomenininkas dr. Leonas Kriaučiūnas. Jam talkina prof. Balys Vitkus, Alicija Rugytė, pensininkų są-

jungos pirmininkas Stasys Vanagūnas. Komitetas bus siųs praplėstas ir papildytas naujais nariais. Komiteto rūpestis - kad šis koncertas susilauktų iš lietuvių visuomenės tikrai plataus dėmesio ir nuoširdaus įvertinimo. Pats koncertas savo turiniu tikrai retas ir įdomus. Tuo pačiu

turėsime progos arčiau susipažinti su dr. Juozo Briedžio muzikine kūryba, kuri, reikia manyti, tikrai praturtins lietuvių dainų rinkinį.

Chicagoje lietuvių, mėgstančių gerus koncertus, turime daug. Dar pajėgiame pripildyti sales. Turime viltį kad ir į šį ruošiamą koncertą jų susilauksime daug.

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Wanted 1st Class TOOLMAKER

Excellent opportunity with a rapidly expanding plastic custom injection molding company. This position requires an individual with experience in building and repairing molds.

ALSO NEED

INJECTION MOLDING
SUPERVISOR

Be able to set up work from blue prints & close tolerance. Salary Commensurate with experience. Excellent company benefits. Willing to relocate. Send resume to:

ATTN: R. L. McLAUGHLIN
MISSION PLASTICS INC.

13615 Wyandotte

Kansas City, Mo. 64145

For interview 816-942-3562

(40-49)

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600

Tel. 737-8601

AIRCRAFT MAINTENANCE

Immediate openings for A & P mechanics, inspectors and supervisors.

Send resume or apply at:

TRANS CONTINENTAL
AIRLINES

DETROIT WILLOW
BURN AIRPORT

YPSILANTI, MI 48197

Ph. 313-485-8770

Equal Opportunity Employer

(Atkelta iš 11 psl.)

Naujai įsigyti, dėl žemo ekonominio lygio, neturėjo galimybių. Ir čia, PLB valdyba atėjo į pagalbą ir nupirko puikią IBM elektrinę rašomą mašinėlę.

Įteikimas įvyko š.m. lapkričio 19 d. Jaunimo Centre, Chicagoje. Mašinėlę priėmė kun. Jonas Sukackas, SJ, grįžtantis į Montevideo. Įteikimą pravedė Romas Sakadolskis, žodį tarė Romas Kasparas ir ULD vardu padėkojo kun. Jonas Sukackas.

Grandinėlės išleistuvės

Grandinėlė, praėjusiais metais atšventusi savo sidabrinę sukaktį, šiais metais ryžtasi drąsiam ir narsiam žygiui - supažindinti su tautinio šokio menu penktajame kontinente - Australijoje gyvenančius mūsų seses ir brolius ir sudaryti progos ir kitiems to kontinento gyventojams pasigėrėti Grandinėlės taip gražiai ir kultūringai išpildomais tautiniais liaudiniais šokiais.

Visas sekmadienis, lapkričio 19 d., buvo skirtas Grandinėlės išleistuvėms. Jau 10 val. ryto Grandinėlės šokėjai, pasipuošę puikiais ir vienodais išvykos drabužiais kartu su vadovais Aleksandra ir Liudu Sagiai, dalyvavo Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos šventovėje, klebono kun. G. Kijausko, SJ, atnašaujamoje šv. Mišiose. Prasmingame pamokse klebonas linkėjo visiems išvykos dalyviams Aukščiausiojo palaimos šio drąsaus žygio pasisėkimui.

OMAHA

REMĖJŲ BŪRELIS — ALGIRDO BRAZINSKO MOKSLUI REMTI

Omahoje įsisteigė Algirdui Brazinskui mokslui remti būrelis iš trijų asmenų: Jono Smailio, Juozo Agurkio ir Stasio Pangonio. Tik per vieną dieną iš ketos asmenų gauta apvali 100 dol. suma. Dauguma atjaučia mūsų Tėvynėje po grindžio veikloje dalyvavusio Algirdo norą siekti mokslo ir būti naudingu lietuviškai išeivijai. Mažiau kritikos, bet daugiau lietuviškos širdies atverkime savo tautiečiui išėjusiam nemažą goltotos kelią, o jis to yra vertas.

Po Naujų metų užbaigus rinkliavą bus duota LB revizijos komisijai patikrinti, nes aukų pinigai yra visuomenės suaukoti, todėl turi būti laikomasi formalumų.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

Ruošiamas LB Omahos valdybos įvyks parapijos salėje gruodžio 31 d. Pradžiai 7 val. vakaro. Įėjimas dviem asmenim 25 dol. Vienam asmeniui 15 dol. už tą sumą bus teikiama maistas ir gėrimai. Lietuvių visuomenė prašoma iš anksto užsiregistruoti pas valdybos narius ir įsigyti bilietus, kurie bus platinami tik iki gruodžio 18 d. Po minėtos datos jau nebus galima bilietų įsigyti. Valdyba nori Naujų metų sutikimą praversti įdomiai ir linksmiai. Prašoma nelaukti paskutinės dienos su bilietų įsigijimu. Valdybos narių sąrašas: Kristina Kartanienė, Vytautas Arnauskas, Stasys Petrulis Jr., Jonas Milašius ir Rūta Jaudegytė.

J. Smailys, Sr.

Išpūdinga aukų eiseną, kurios priekyje nešama tautinė juosta, kaip simbolis mus visus apjungiančios nuoširdžios meilės. Tai buvo graži ir prasminga šios išleistuvių dienos pradžia, po kurios Grandinėlės tėvų komiteto narės ir talkininkės vaišino visus skaniais ir socialiais pietumis parapijos svetainėje.

Išleistuvių koncertas 4 val. p.p., kurio vaizdžiai aprašyti neįmanoma - reikia jame būti, pačiam pamatyti. Virš 500 clevelandiečių pripildė parapijos salę ir džiaugėsi galėdami dalyvauti šiame kultūringame išleistuvių rengime. Naujas, dar nei karto nematytas, Grandinėlės šokėjų atžygiavimas į sceną su apšviestais reteliais stebulėmis, primenančiomis šv. Jono nakties apeigas. Drausmė scenoje, susiklausymas, gražūs liaudiniai šokiai, spalvingi tautiniai drabužiai, grakštūs ir žavingi šokėjos-šokėjai, puošniai pasipuošę orkestro dalyviai - tai Grandinėlės harmoningas pasivaikščiavimas ne tik mes, bet ir daugelis svečių. Visi šokiai, ar tai kepurinė, Rokiškio kadrilis, tolkašokis, mikita, viliotinis, rusnietis, ar tai juostos šokis - atliekami preciziškai tiksliai, sukuriant nesibaigiančią pyne, lyg filmo juostoje vienas seka kitą, be jokių pertraukų. Išimtis - priversti iš klausyti publikos nesiliaujančių griausmingų plojimų. Ne vienam širdį sugraudino vienas širdį sugraudino jaunųjų pipirų atsiradimas scenoje. Jie visi atsinešė po gėliukę ir jas įteikė vykstantiems Australijon šokėjams, tuo reikšdami savo meilę pagristus laimingos kelionės linkėjimus, kartu, žinoma, liudėdami, kad jie dar šį kartą negali kartu vyksti. Jie pašoko darniai gyvatarą, pritariant jaunam akordeonistui Grzan Robert.

Visą koncerto programą sklandžiai pravedė Eglė Laniauskienė, supažindindama koncerto dalyvius po kiekvieną šokio su dalimi šokėjų ir painformuodama apie Grandinėlės koncertų laiką ir vietas Australijoje, tarp šokių įpindama sveikintojus.

Grandinėlę sveikino Jurgis Malskis, LB Clevelando Apylinkės valdybos pirmininkas, kartu perduodamas PLB Pirm. V. Kamanto ir JAV LB Krašto valdybos pirm. A. Gečio sveikinimus ir linkėjimus. Ir ta pačia proga palinkėjo Liudui Saguiui, patylomis atšventusiam 60 metų sukaktį, dar daug laimingų saulėtų dienų.

Tėvų komiteto vardu Nijolė Balčiūnienė ragino visus šokėjus suprasti šios kelionės prasmę - savo tautiečių dvasią sustiprinti ir Lietuvos vardą išgarsinti. Jos žodžiais: 'Ponai Sagiai yra padarę viską, kad ši kelionė būtų sėkminga. Priklausau nuo jūsų, šokėjai, kaip ji pasiseks'. N. Balčiūnienė jungėsi prie sveikinimo ir linkėjimų Liudui Saguiui, sulaukusiam 60 metų ir, sugiedojus ilgiausių metų, įteikė tėvų komiteto vardu ponai Sagienei puokštę gėlių, o Liudui Saguiui - gorčių šampano.

Grandinėlė atsisveikina ...

J. Garlos nuotr.

Klebonas kun. Gediminas Kijauskas, SJ, trukdamas žodžių savo jausmams išreikšti džiaugėsi tokiu puikiu koncertu, didžiavosi Grandinėlės ansambliu, kad jis yra čia Clevelande ir linkėjo jam visokios Dievo palaimos šio didelio žygio pasisėkimui.

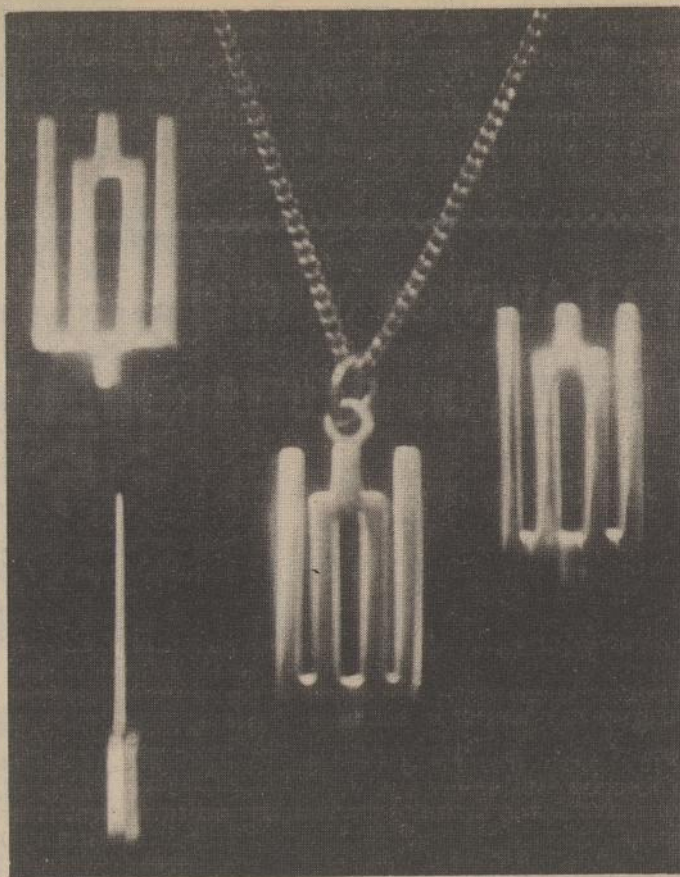
Atskirai minėtini spalvingi tautiniai drabužiai, kuriuos be jokio atlyginimo pasiūvė p. Kazlauskienė. Scenos drabužiai - Aldonės Vaitonienės.

Gražūs išvykos drabužiai - uniformos, kuriais pasipuošę Grandinėlės šokėjai puikiai

reprezentuoja šį vieningą ir kultūringą šokių ansamblį. Vien tik šie drabužiai kainavo virš \$5000, kuriuos sumokėjo patys Grandinėlės šokėjai. Nesuspėjo gauti specialių auksinių ženkliukų su įrašu 'Grandinėlė USA'.

Ši išleistuvių koncerto šokių programa buvo nepilna. Grandinėlės koncertas su pilna Australijos šokių programa rengiamas š.m. gruodžio 9 dieną 8 val. vak. Cleveland State University Main Classroom Auditorium.

Gero vėjo
GRANDINĖLEI! (jm)

GEDIMINO STULPAI

Tautinis ženklas dekoratyvinė formoj yra tinkama dovana įvairiomis progomis. Stulpai yra pagaminti iš 14 ir 10 karatų aukso ir iš gryno sidabro. Iš kairės į dešinę: moterim segtukas, vyram ir moterim kaklo papuošalas ir kaklaraiščiui segtukas. Kainos nuo \$98-\$35. Stulpus galima įsigyti pas sekančius atstovus:

Chicagoje: Vaznelio parduotuvė Gifts International, 2501 W. 71st St. Tel.: 313-471-1424.

Clevelande: Patria parduotuvė, tel. 216-531-6720 arba pas dr. V. Stankų, tel. 216-531-9587.

New Yorke: Dalia Riuga-Ažuoliene, 7712 Ridge Blvd., Brooklyn 11209, tel.: 212-238-0128.

Los Angeles: p. Rimą Aneliauską, tel. 213-663-5506.

Detroit: p. Edmundą Kasputį, tel. 313-779-2632.

Toronte: p. Rimą Kuliavą, tel.: 416-766-2996.

Bostone: Trendcraft Co., Box 133, Westwood, Mass. 02090, tel.: 617-329-9334.

CLEVELANDO PARENGIMAI

• GRUODŽIO 2-3D. Ritmo Laniausko Meno paroda Lietuvių Namuose. Ruošia Korp! Giedra.

• GRUODŽIO 3 D. Dirvos koncertas — operos solistės Dana Stankaitytė ir Aldona Stempužienė-Svedienė.

• Gruodžio 10 D., 4 val. popiet — Kultūrinė popietė "Užburtas žodis" — akt. Jonas Kelečius.

• GRUODŽIO 17 D. — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos rengiama Kalėdų eglutė.

• SAUSIO 21 D., 4 val. popiet — Kultūrinė popietė "Ir atskrido juodas varnas...", rašytojas Antanas Gustaitis ir Clevelando Vyru Oktetas, vad. Rytas Babicko.

• VASARIO 4 D., 4 val. popiet — Kultūrinė popietė "Mylėsi Lietuvą iš tolo...", rašytoja Birutė Pūkelevičiūtė ir Clevelando "Nerija", vad. Ritos Kliorienės.

• VASARIO 24 D. tradicinis Užgavėnių blynų balius Lietuvių Namuose. Rengia Pilėnų Tunto Skautų Tėvų Komitetas.

• KOVO 11 D., 4 val. popiet — Kultūrinė popietė, Birutės, Antano ir Vytauto Smetonų koncertas.

• KOVO 24 D. šeštadienį, Clevelando Skautijos Kaziuko mugė.

• BALANDŽIO 28 D. Čiurlionio ansamblio tradicinis balius Lietuvių Namų salėje.

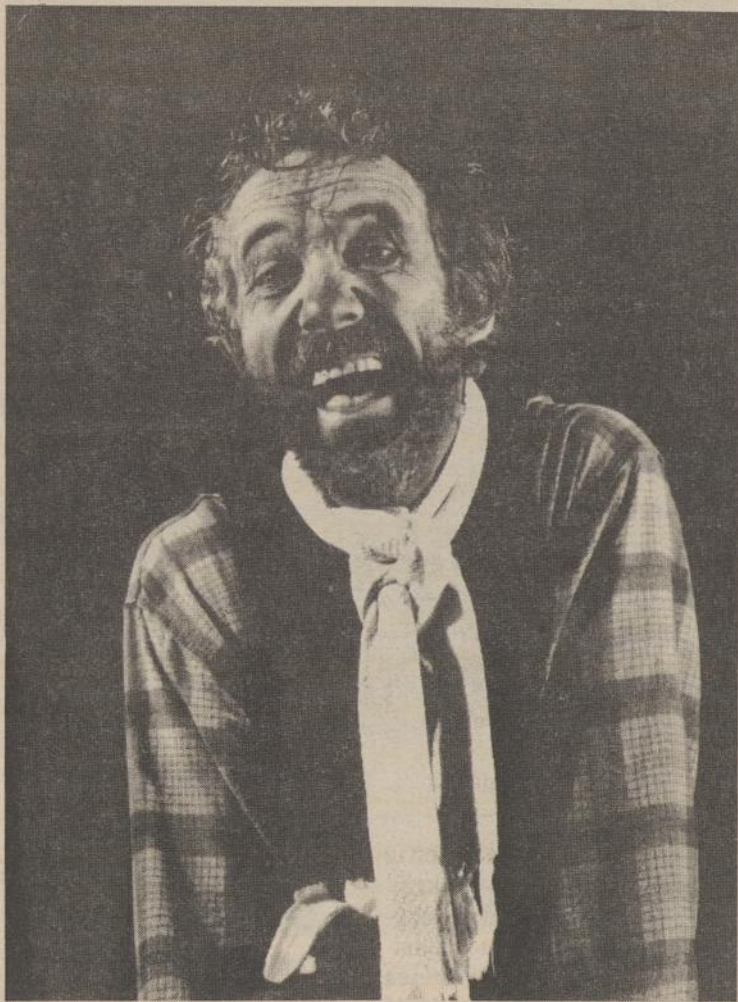
• BALANDŽIO 29 D. — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokinių pirmoji Komunija.

• GEGUŽES 13 D. — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos rengiamas Motinos dienos minėjimas.

• GEGUŽES 19 D., 7 val. vak. — Poezijos vakaras "Šaukiu aš tautą..." — vad. poetas Balys Auginas.

• BIRŽELIO 3 D. — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokslo metų pabaigtuvės.

Į CLEVELANDĄ ATVYKSTA AKTORIUS JONAS KELEČIUS

Aktorius Jonas Kelečius gruodžio 10 d. kultūrinėje popietėje atliks dramos vakaro programą.

DRAMOS POPIETĖ SU JONU KELEČIUM

Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapija š.m. gruodžio 10 d., 4:00 popiet, didžiojoje salėje rengia DRAMOS POPIETĖ su akt. JONU KELEČIUM. Programoje aktorius atliks Beckett'o, Pulgio Andriūšo ir Kazio Binkio kūrinys.

Akt. Jonas Kelečius atvyksta iš Chicagos. Teatras jį patraukė jau nuo gimnazijos laikų. Studijavo Jurgio Blekaičio studijoje Hanau, Vokietijoje; Amerikoje baigė Institute of Lettering and Design bei Art Institute of Chicago.

Greta scenos meno, aktorius taip pat reiškiasi ir kaip tapytojas. Lietuvių visuomenei yra pasirodęs įvairiose rolėse - ypatingai atmintini yra jo duetiniai pasirodymai su neseniai mirusiu akt. L. Barausku.

Teatras duoda aktoriui nuostabią jėgą ir galimybę bent trumpai akimirkai kristalizuoti gyvenimo tikrovę, jos skausmą, juoką, pilkumą ir didybę. Maloniai kviečiame visus dalyvauti šioje meninio žodžio šventėje.

• **ALGIS KARSOKAS**, žalgirio šaulių kuopos šaulys, eismo nelaimėje buvo sunkiai sužeistas ir guli Euclid General ligoninėje (tel. 531-9000, ext. 5405). Kuopos valdyba ragina narus jį aplankyti ir linki jam greit pasveikti.

• **JUOZAS KUBILIŪNAS** ir **RAMUNĖ KUBILIŪNAITĖ**, iš Kirtland, Ohio, siųsdami Dirvai paremti auką redaktoriui rašo: 'Sveikindami Jus ir Jūsų vadovaujamą Dirvą savuose namuose šikūrus, linkime Dirvai tobulėti, o Jums ir visiems bendradarbiams ilgai nepavargti sunkiame darbe. Daug sveikatos ir pasisekimo 1978 m. šv. Kalėdų ir naujųjų Metų proga.

BENDROS KŪČIOS

Clevelando skautininkių draugovė š. m. gruodžio 24 d. Dievo Motinos Nepalijamos Pagalbos parapijos salėje rengia bendras kūčias. Norintieji dalyvauti prašomi užsiregistruoti iki gruodžio 15 d. pas sktn. A. Petukauskienę, telef. 531-3872.

Opportunity for Journeymen AUTOMATIC SCREW MACHINE
Set-up and operators. Must have job shop experience. Be able to set up work from blue prints & close tolerance.
NOLTE SCREW MACHINE PRODUCTS
5095 Crookshank Rd., Cincinnati, Ohio 45238
Tel. (513) 922-3622 (46-49)

Wanted Journeymen or 1-st class skilled TOOL MAKERS BRIDGEPORT OPERATORS
Must be able to set up work from blueprints and close tolerance. Also needed Tool Makers Helpers
MIDDLER TOOL AND MACHINE CO.
456 Oliver, Troy, Mich. 48084 Tel. (313) 362-1750 (46-52)

WANTED AT ONCE 1ST CLASS SKILLED EXTRUSION OPERATORS DIE MAKERS
Experienced PVC extrusion operators & die makers to work in Tampa, Fla., the land of sunshine & health. Good wages-good benefits-good security.
PAN AMERICAN PLASTICS CO.
2835 Overpass Rd. Tampa, Fla. 33619 813-623-2461 (44-2)

MACHINE OPERATORS
Seeking individuals to do milling, drilling, and secondary operations. Day and evening shifts available. Company offers good wages and many excellent benefits.
PLEASE APPLY AT OR CALL KERR LAKESIDE INC.
26841 TUNGSTEN RD. EUCLID, OHIO 44132 216-261-2100 (46-48)

IŠNUOMOJAMAS

Dviejų miegamų, penkių kambarių butas antrame aukšte East 147 ir Lakeshore gatvių rajone.

Naujai išremontuotas ir nauji kilimai visuose kambariuose. Autobuso stotis ant kampo Lakeshore gatvės.

Ieškome subrendusio žmogaus ar poros be vaikų ir be naminių gyvulių. Nuoma \$190 mėnesiui, plius užstatas ir rekomendacijos. Tel. 531-2692 Romas, (46-47)

• **Patria prekybos namuose** 794 E. 185 St. Clevelande, galima įsigyti naujų maisto produktų bei dovaninių reikmenų. Turime naujų knygų, plokštelių, lietuviškų sveikinimo kortelių ir eilę kitų prekių. Prašome atsilankyti. Tel.: 531-6720.

• **APDRAUDOS reikalais** geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

FOR RENT

3 unfurnished rooms and bath on East 71st St. off St. Clair. Garage available. Adults. Call: 361-0989 after 4:00 p.m. (46-47)

DOVANA VANDENS SPORTO MĖGĖJAMS

Neseniai išėjusi iš spaudos jūrininkystės knyga **BU-RĖS IR VARIKLIAI** jau yra platinama. Tai gera kalėdinė dovana.

Burės ir Varikliai - pirmas tokios apimtys leidinys, kuriame šalia išsamaus aprašymo apie laivų rūšis, buriavimą, variklius, jų įrengimą bei motorvalčių ir motorlaivų naudojimą, yra nemažas skyrius apie pakrančių astro-nominę ir elektroninę navi-

gaciją. Taip pat įtraukti naujausi laivų šviesų ir prasilenkimų nuostatai.

Knygoje aprašomi laivų statybos būdai, valčių ir laivų užlaikymas ir paruošimas plaukiojimui bei žiemojimui. Yra skyreliai apie potvynius atoslūgius, oro permainas, slidinėjimą ant vandens, valčių pervežimą ant priekabų, irklavimą, mazgus ir saugumą plaukiojant. Priede randasi lietuviškai-angliškai-voikiškai-ispaniškai jūrinių terminų žodynelis.

Knyga gausiai iliustruota, apima 272 puslapius. Kaina \$6, o kietais viršeliais \$9. Knygą paruošė jachtos vadas, navigatorius B. Stundžia, išleido Jūrininkystės Knygos Fondas.

Clevelande knyga yra gaudama pas Fondo igaliojinį V. Petukauską, 17908 Ingleside Rd., Cleveland Ohio 44119, tel. 531-3872. Kitur gaunama jūrų skautų ir jūrų šaulių vienetuose ir pas knygų plintojus.

Knyga visada tinka dovanai gimimo dienos, vardinių ar Kalėdų švenčių proga.

JEI JUMS REIKIA UZDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

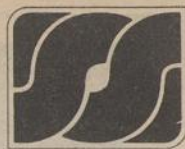
Telefonas (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI.

Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms.

Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

MOKAME AUKŠČIAUSIĄ NUOŠIMTĮ

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6 1/2% įnešus \$1,000
12 mėnesių

6 3/4% įnešus \$1,000
30 mėnesių

7 1/2% įnešus \$1,000
48 mėnesiams

7 3/4% įnešus \$1,000
72 mėnesiams

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas iš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuošimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamos tik reguliarius santaupų knygutės nuošimtis (5 1/4%).

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5 1/4%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori.

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.

MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS
PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

**Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION**

ATIDARYTA ŠEŠTADIENIAIS. UZDARYTA PIRMADIENIAIS.

MAIN OFFICE

798 East 185th Street
481-8552

6712 Superior Ave.
431-2497

13515 Euclid Ave.
681-8100

14406 Cedar Ave.
381-4280

32800 Center Ridge Road
779-5915

ESLIC

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• BILJETUS Į DIRVOS KONCERTĄ gruodžio 3 d. bus galima gauti kasoje. Rezervuotų vietų bilietai atsiami ten pat, prie įėjimo.

Koncertas prasidės punktualiai, todėl būtume labai dėkingi, jeigu mūsų menininkai būtų pagerbti nesivėlavimu.

Didžiulėje kiemo aikštėje prašome statyti mašinas eilėmis, neužblokuojant kitiems išvažiavimo.

KVIEČIAME ...

Gintaro Svetainė maloniai sutiko priimti svečius po Dirvos koncerto sekmadienį, gruodžio 3 d., vakarienei.

Norintieji dalyvauti prašome skambinti Dirvai, tel. 431-6344, kad būtų galima duoti apytikrų dalyvausiančių skaičių šeimininkėms.

SPORTO SĄJUNGOS SUVAŽIAVIMAS CLEVELANDE

Gruodžio 2-3 d.d., Clevelande įvyks Š. Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos Suvažiavimas, kuriame dalyvaus sporto klubų atstovai, sporto administracijos pareigūnai bei darbuotojai.

Darbotvarkėje numatyta Pasaulio Lietuvių Sporto Sąjungos steigimo galimybės, dalyvavimas Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongrese Euro poje ir ŠALFASS-gos bendravimas su Lietuvių Bendruomene. Taipogi bus vykdomi ŠALFASS-gos centro Valdybos, Revizijos Komisijos ir Garbės Teismo rinkimai.

Suvažiavimas vyks Lietuvių Namuose. Pradžią šeštadienį, 11 val. Dalyvių registracija nuo 10 val. Suvažiavimo posėdžiuose, kaip žiūrovai, gali dalyvauti visi besidomintieji lietuviško sporto reikalais.

Šeštadienį, 8 v.v., taip pat Lietuvių Namuose, Gintaro svetainėje įvyks susipažinimo vakariene, kurioje, kartu su suvažiavimo dalyviais, gali dalyvauti visi norintieji susipažinti bei pabendrauti su lietuviško sporto veikėjais. Kadangi patalpos yra gana ribotos, visi nori šioje vakarieneje dalyvauti, prašome pranešti Vytautui Jokubaičiui tel. 481-7161, arba Romui Apanavičiui - tel. 531-6995.

LINAS IR APOLINA STAŠKŪNAI, nusipirkę Floridoje A.V. Tomkų motelį, atsisveikina su Clevelandu, kur jiedu aktyviai dalyvavo visuomeninėje veikloje. (Dirva ypatingai pasigėsus A. Staškūnienės tradicinės 'beržo šakos' savo parengimuose, kuri būdavo labai populiari loterijose.)

Praeitą šeštadienį tautininkai, ramovėnai ir šauliai surengė išvažiuojantiems at-

Š. m. gruodžio 2 ir 3 d.d. Lietuvių Namuose Clevelande įvyks dail. Rimo Laniausko kūrinių paroda. Bus išstatyta 40 darbų. Atidarymas gruodžio 2 d., šeštadienį, 7 val. vak. Sekmadienį paroda bus atidaryta nuo 11 iki 3 val. p. p. Rengia Korp! Giedra.

sisveikinimą Lietuvių Namuose, kuris buvo gausus p.p. Staškūnų bičiuliais. Jaukiai ir gražiai praėjusiam vakarui vadovavo ALT Sąjungos Clevelando skyriaus pirmininkas K. Karalis.

• SLA 14 KUOPOS susirinkimas įvyks gruodžio 4 d., 7 v.v. Lietuvių Namuose. Bus renkama valdyba. Po susirinkimo bus kuklios vaišės. Prašome visus dalyvauti.

• PROV. K. MAŽONAS, 92 metų amžiaus, gyvenęs Parmoje - jo straipsniais

Dirvoje iš Lietuvos praeities ne vienas žavėjosi - lapkričio 19 d. smarkiai nukentėjo gaisre. Naktį kilus gaisrui, jis išsigelbėjo tik naktiniuose rūbuose. Sudegė visa tai kas buvo namuose. Svarbiausia, kad ugnis sunaikino jo gausų asmeniškų korespondencijų archyvą. Manoma, kad namas buvo padegtas piktadarių.

K. Mažonas šiuo metu yra prisiglaudęs pas p.p. Nagevičius ir yra pasiekiamas tel. 845-4954.

Linkime jam nepalūžti nelaimėje.

• DR. DAINIAUS IR DR. ROMOS DEGESIŲ dukrelė Aušra buvo pakrikštyta lapkričio 24 d. Krikšto tėvais buvo dr. B. Balčiūnaitė ir adv. M. Jakulis. Krikšto sakramentą suteikė kun. G. Kiauskas, SJ.

Puotoje dalyvavo daug jaunimo bei jaunųjų tėvų draugų ir iš tolimesnių vietovių.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Cipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

DIRVOS KONCERTAS

gruodžio 3 d., sekmadienį, 4 v. p.p.

REGINA HIGH SCHOOL KONCERTINĖJE AUDITORIJOJE

1857 So. Green Road, South Euclid (Tarp Mayfield ir Cedar)

OPEROS SOLISTĖS:

DANA STANKAITYTĖ

ALDONA STEMPUŽIENĖ-ŠVEDIENĖ

Programoje operų arijos iš Wagnerio, Verdi, Dvariono, Banaičio, Saint-Saens, Mascagni ir Giordano operų ir lietuvių kompozitorių J. Juzeliūno ir J. Švedo kūriniai.

STEINWAY PIANO COURTESY OF HALLE'S

Pianistai JONAS ŠVEDAS ir STEPHEN KABAT

Po koncerto gretimose salėse kavutė.

BILJETAI PO \$5.00, \$4.00 ir \$3.00 Gaunami Dirvoje tel. 431-6344 ir prie įėjimo kasoje.

Pensininkams, užsisakant iš anksto, bilietai pusė kainos.

Prie auditorijos yra didelė aikštė automobiliams pasistatyti

DANA STANKAITYTĖ

ALDONA STEMPUŽIENĖ-ŠVEDIENĖ

ISPĖJIMAS SKAITYTOJAMS

Praėjusią savaitę pašto inspektorius tikrino Dirvos skaitytojų kartoteką ir radęs, kad ne visi laiku atsi-skaito už prenumerarą, ispė-jo, jog Dirva gali prarasti pa-piginto siuntinėjimo teises. Pagal pašto potvarkį, laik-raštis negali būti siuntinėjamas asmenims, kurie 6 mė-nesių laikotarpyje neatnau-jino prenumeratos. Yra duot-as ribotas laikas kartotekos sutvarkymui pagal pašto reikalavimus.

To pasėkoje, primename užsidelsusiems atnaujinti prenumeratą, kad šis Dirvos numeris yra paskutinis, kol prenumerata nebus atnau-jinta.

• ERIKAS MEŠKAUS-KAS, San Francisco Examiner fotografijos departamen-to direktorius, lapkričio 9 d.

išskrido į Guyaną baigti - die-ną prieš tai nužudyto - to dienraščio fotografo Greg Robinsono šurpų foto repor-tažą apie religiniai komunis-tinę Liaudies Bažnyčios sek-tą (Peoples Temple). Jo is-pūdžius pasakosime kitame numeryje.

KUČIOS IR NAUJIEJI METAI

Bendras lietuviškas kū-čias rengia savuose namuose (6422 So. Kedzie) Lietu-vių Tautinių Namų Valdy-ba. Visuomenė kviečiama kūčiose dalyvauti ir iš anks-to registruoti tel. 778-7707 (B. Kasakaitis) arba 925-0035 (A. Juodvalkis).

Taip pat Lietuvių Tauti-niuose Namuose rengiamas 1979 m. sutikimas, gruodžio 31 d. Rengėjai: LST Korp! Neo-Lithuania ir Lietuvių Tautiniai Namai.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

KORP! NEO-LITHUANIA FILISTERIUI
DIPL. TEISININKUI, MUZIKUI-
PEDAGOGUI, DAILININKUI

A.A.

ANTANUI NAKUI

MIRUS, DIDŽIO SKAUSMO
PRISLĖGTAI ŽMONAI ONAI
NUOŠIRDŽIĄ UŽUOJAUTĄ
REIŠKIA

KORP! NEO-LITHUANIA
CHICAGOS PADALINYS

TEISININKUI, MUZIKUI, PEDAGOGUI
A.A. VYTAUTO NAKO TĖVUI,
MYLIMAM VYRUI

A.A.

ANTANUI NAKUI

MIRUS, ŽMONAI ONAI IR ARTIMIE-
SIEMS GILIAUSIA UŽUOJAUTĄ
REIŠKIA IR KARTU LIŪDI

PUŠKORIŲ ŠEIMA

BRANGIAI MOTINAI LIETUVOJE
MIRUS, ALT S-gos PHILADELPHI-
JOS SKYRIAUS VALDYBOS NAREI

JANEI KAULINIENEI

NUOŠIRDŽIĄ UŽUOJAUTĄ REIŠKIA
IR KARTU LIŪDI

ALT S-gos PHILADELPHIJOS
SKYRIUS

BRANGIAI MOTINAI MIRUS,

JONUI ŠIUPINIUI

REIŠKIU GILIĄ UŽUOJAUTĄ
IRENA PLECHAVIČIENĖ

Regina Rūta žymantaitė, Dirvos korespondentė Jungtinėse Tautose ir aktyviai besireiškianti lietuviškoje veikloje, š.m. spalio 14 d. susituokė su Christopher Jeffrey Peters Šv. Ignacijaus Lojolos jezuitų bažnyčioje, New Yorke.

Moterystės sakramentą suteikė kun. klebonas Edward Hogan, S.J. . Pirmąja pa-lydove buvo Onutė Gurinskaitė. Vestuvių vaišės įvyko Deepdale Club, Manhasset, N.Y. Nuotrukoje iš kairės: E. Čekienė, J. Simutienė, gen. konsulas A. Simutis, jaunavedžiai Regina ir Christopher Peters, dr. V. Čekas ir G. Žilionienė.

LIETUVIAI FLORIDOS TELEVIZIOJE

Daytona Beach ir apylin-kių lietuvių-amerikiečių klu-bo pastangomis, lapkričio 12 dieną, sekmadienį, iš televi-zijos stoties WESH, 2-jo ka-nalo, buvo perduota pusva-landis lietuviškos programos.

Pusės valandos pasikalbė-jimo programoje 'Two is Company', kuriai vadovavo programos vedėjas Mr. Mel-vin Grace (programa yra ma-toma visoje Floridoje) ir iš lietuvių Bernadeta Colee ir

Vytautas Abraitis. Progra-ma buvo vedama anglų kal-boje supažindinti svetimtau-čius su Amerikos lietuvių sie-kiais, istorija, papročiais ir kultūra. Programoje taip pat iškelta ir Lietuvos oku-pacija ir jos okupanto - Sovie-tų Rusijos - asmens laisvių varžtai religijoje, judėjime ir moksle. Iškelti ir judėji-mo varžtai besilankantiems Lietuvoje.

Programoje Bernadeta Co-lee dalyvavo apsirengusi gra-žiu lietuvišku tautiniu kos-tiumu. Programoje parody-

ta visa eilė gintaro, audinių ir medžio drožinių - atvežtų iš Lietuvos - pavyzdžiai. Pa-aiškinimus apie rankų dirbi-nius padarė B. Colee, o į ke-liamus klausimus atsakinėjo V. Abraitis.

Televizijos stotis žadėjo dar kartą kviesti lietuvių panašiam pasikalbėjimui, Gaila, kad dėl trumpo laiko prieš sužinant apie šią prog-ramą, nedaug lietuvių žinojo apie tai ir todėl neturėjo pro-gos pamatyti, o vistik tai bu-vo nemaža reklama lietu-viams Amerikoje.

PAIEŠKAU (Pensijos reikalu)

Povilas Grenda prašo atsi-liepti: Vytautą Maskvytį, Hubertą Mudėną, Tubaitį ir Dovydaitį, su kuriais jis kar-tu tarnavo vokiečių aviacijoje 1944-45 metais.

Taip pat ieško Martyno Markevičiaus ir Jono Susla-vičiaus, kurie žino, kad jis Lietuvoje dirbo pieninėje, kaip vedėjas.

Rašyti. Grenda Povilas, Frankfurter Weg 4, 29 Ol-denburger, W. Germany

WANTED JOURNEYMEN DIE REPAIRMEN

Able to set up work from blue prints & close tolerance. Also ALL AROUND GENERAL MAINTENANCE MAN with experience in stamping plant. Overtime pay and benefits for high person. Apply MIDWAY PRODUCTS CORP., 523 Detroit Ave., Monroe, Mi. 313-241-7242.

An Equal Opportunity Employer (16-8)

Celina Mošinskienė, 102 metų amžiaus, su LB veikėjais F. Balčiūnu ir P. Bielskum, Pompano Beach, Fl., ben-druomenės susirinkime. V. Bacevičiaus nuotr.

Floridoje suruošto Skautijos 60 metų sukakties minėjimo dalyviai.

L. Knopfmillerio nuotr.